

ಜಾನಪದ ಕಾವ್ಯ ಮಾಲೆ

ನಾಲ್ಕು ನಾಡಪದಗಳು.

ಸಂಕಲನಕಾರರು :

ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಎಸ್. ಗದ್ದಗಿಮಠ. ಎಸ್. ಎ.

ಬಿ. ಎಸ್. ಗದ್ದಗಿಮಠ. ಎಸ್. ಎ.

ಒಡತನವನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಿದೆ.

ಸಂಪಾದಕರು :

ಬಿ. ಎಸ್. ಗದ್ದಗಿನುತ,

M. A., D. P. Ed.

ಲಿಂಗರಾಜ ಕಾಲೇಜು ಬೆಳಗಾವಿ,

4355 CR

ಮೊದಲನೇ ಮುದ್ರಣ ೧೦೦೦

ಬಿ. ಎಸ್. ಗದ್ದಗಿನುತ
ಲಿಂಗರಾಜ ಕಾಲೇಜು
ಬೆಳಗಾವಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ಬಿ. ಎಸ್. ಗದ್ದಗಿನುತ,

M. A., D. P. Ed.

ಪೂಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ೨೪೪/೬೦

ಬೆಳಗಾವಿ.

—: ಮುನ್ನುಡಿ :—

ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹಾಗೂ ಇಂದಿನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ, ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಗದ್ದಗಿಮಠ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂಕಲಿತವಾದ ಜನಪದ ಗೀತಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರೀತಿಯ ಭಾರವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕೆಲಸವೆಂಬ ಅಭಿಮಾನವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯದ ಮಹತ್ವದ ಅರಿವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಚಿಕ್ಕ ಲೇಖದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗದ್ದಗಿಮಠ ಅವರು ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿಯೆ ಕೆಲವು ಗೀತಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿಯೆ ಬೇರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಗೀತಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ಹಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳ ಕಾವ್ಯಗುಣವೂ ಸರಳತೆಯೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ತಿರುಳ್ಗನ್ನಡದ ದೇಸಿಯೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕರ್ಷಿಸಿದವು. ಇವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೆನು. ಈಗ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವುದು ಅವರ ದೊಡ್ಡ ಸಂಗ್ರಹದ ತೀರ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಭಾಗ. ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬರೆದಿರುವುದು ಇವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ವಿಷಯವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಇವರ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ರೀತಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಬಗೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಂಟಾಗುವದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರ ಮನೆತನದ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಯುಳ್ಳ ಇವರ ಹಿರಿಯರವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಅದರವು ಸಹಜವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವದು. ಈ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಶ್ರಮವಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ. ಗದ್ದಗಿಮಠ ಅವರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಭಾವವು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಂಕಲನಗಳ ಪ್ರಕಟನೆಯಿಂದ ಇವರು ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು

ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಂಡಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಅವಾರ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೆಲವೊಂದು ಸರಸವಾದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಜನಪದ ಕವಿಗಳಾದ ಹಿರಿಯರ ಹೆಸರನ್ನೂ ಉಳಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ರುಣವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೀರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಬಹುಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. “ ಚದುರರ್ ನಿಜದಿಂ ಕುರಿತೋದವೆಯುಂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತ ಮತಿಗಳ್ ” ಎಂದು ನಾತ್ಯಕಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರ ರಸಿಕತೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಕವಿ, ನೃಪತುಂಗನ ಮಾತು ಅಕ್ಷರಶಃ ನಿಜವೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಕ್ಷರಿಗಳೆಂದು ಹೇಳುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಂಗಸರೂ ಗಂಡಸರೂ ರಚಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಪಾರವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಈ ತರದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನವರು ಮರೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ಬಹಳ ಅನಿಷ್ಟಕಾರಿಯಾದ ಸಂಗತಿ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕು, ಬರೆದಿಡಬೇಕು, ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರವು ತೀರ ಇತ್ತೀಚಿನದು. ಈ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಜನರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಎಣಿಕೆಗೆ ಮೀರಿದ್ದಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಜನರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಮರೆತುಹೋದ ಮಹಾ ರಾಶಿರಾಶಿಯಾದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನೆನಪಿ ಕೊಂಡರೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಎಂಥ ಹಾನಿಯಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನೋವು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರಿಹೋದ ಜನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಮಹಾಕೃತಿಗಳು, ಎಂಥ ಸುಂದರವಾದ ಭಾವಗೀ ಎಂಥ ಬೆಡಗಿನಭಾಷೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋದವೋ ಯಾರು ಹೇಳಬಲ್ಲರು. ?

ನಮ್ಮ ಪಂಡಿತರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯವು, ಪಂಡಿತರು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧಕಳಾ ಮಂಡಿತರು ಇವರಿಗಾಗಿಯೇ ಎಂಬ ದೃಢಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿತ್ತು. ಅದುದರಿಂದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಿಡುವ ಗೋಜಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ

ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕರ್ತೃಗಳಂತೂ ಒಡುತರವಾಗಿ ನಿರಕ್ಷರಿಗಳು. ಅಲ್ಲದೆ ಇವನ್ನು ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಬರೆಯಿಸಿ ಇಡದೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವು ಅವರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸೋಂಕಿದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ತುಂಬಿದಾಗ, ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ, ಸಂತೋಷವಾದಾಗ ತಮಗೆ ಬಂದಂತೆ ಹಾಡಿಕೊಂಡು ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆದರು. ಕೆಲವೊಂದು ಹಾಡುಗಳು ಜನರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಅನೇಕವೇಳೆ ಮಾರ್ಪಾಟು ಹೊಂದಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದವು ಕೆಲವೊಂದು ರೀತಿಯ ಹಾಡುಗಳು ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮರ್ಯಾದಿತವಾಗಿವೆ. ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ, ಆಯಾ ಹಳ್ಳಿಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನೂ ಕಥೆಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಹಾಡಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶ ಇಲ್ಲವೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಹಾಡುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಮಲವಾರು ಸಂಗ್ರಹಗಳು ನಮ್ಮ ಮರಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಉಚ್ಚವರ್ಗದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುದೆಂಬ ಅತಿರೇಕದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾವಾರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದು ಬೇಡ. ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲದ್ದೂ ಸಾಧಾರಣಮಟ್ಟದ್ದೂ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರಗಳದ್ದುಂಟು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ರಸಗ್ರಹಣವನ್ನು ಮಾಡುವದು ರಸಿಕರ ಹಾಗೂ ವಿಸುರ್ಲಕರ ಕೆಲಸ.

ನಮ್ಮ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಎದ್ದು ತೋರುವವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಹಾಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಭಾಷೆ ಇವೆರಡೂ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಜೀವನದಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದುದು. ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗಾಗಿಯೇ ರಚಿತವಾದುದು. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಜನ

ತೆಮ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳ ಪ್ರತಿ ಬಿಂಬವು ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಮೂಡಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಸುಖ, ದುಃಖ, ಆಶೆ, ಆಶೆಯ, ಜೀವನದ ಅನೇಕ ತೆರನಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದವು ಈ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲದೆ ಪುರಾಣದ ಕಥೆಗಳೂ ಪೂರ್ವದ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರ ಕಥೆಗಳೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಜೀವನದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಬಳಸುವ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಭಾರವಿಲ್ಲದ ಸಾರವತ್ತಾದ ಕನ್ನಡವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿವೆಯೆಂದು ನೃಪತುಂಗನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜನವದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಗೋಚರವಾಗುವದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಾಡುವ ಭಾಷೆಯೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೆ ಅದಕ್ಕೆ ತೀರ ಹತ್ತಿರವಾದ ಭಾಷೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕವಿಯಾಗಲೀ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಕವಿಯಾಗಲೀ ಅವನು ಕವಿ ಅಹುದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆತನಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಯಿದ್ದರೆ ಅವನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಜನಪದ ಗೀತವಾದರೂ ಸರಿಯೆ, ಮಹಾ ಕಾವ್ಯವಾದರೂ ಸರಿಯೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಹತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗಗಳು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಸಾಹಿತ್ಯದಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು.

ಶ್ರೀ ಗದ್ದಗಿಮಠ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮುಗ್ಧಶರಣರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹಾಡುಗಳಿವೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಕಲನ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಇವರು ಒಂದು ಔಚಿತ್ಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಾದ ಜನಪದಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಕಲನಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾದ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಹಾಡುಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಸೂತ್ರತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ

ಅವರು ಮಾಡುವ ಸಂಕಲನಗಳಿಗೆ ಏಕ ಸೂತ್ರತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವರು. ಈ ನಾಲ್ಕು ಶರಣರ ಹಾಡುಗಳು ತ್ರಿಪದಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿವೆ. ಈ ತ್ರಿಪದಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಒಂದೆರಡು ಬಹಳ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವೃತ್ತವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧಾಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಂಕಲನಕಾರರು ಹೇಳುವಂತೆ 'ನೂರೊಂದು ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ' ಹಾಡಬಹುದು. ಇವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕವಿ ನಿರಕ್ಷರಿಯೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಛಂದಸ್ಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೋಷಗಳು ಕಾಣಬರದೇ ಇರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಛಂದೋಲಕ್ಷಣಕಾರರು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ದ್ವಿತೀಯಾಕ್ಷರ ಪ್ರಾಸವನ್ನು ಕವಿಯು ಎಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪಿಸಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಛಂದಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಭುತ್ವವು ಪಾಂಡಿತ್ಯದಿಂದಲ್ಲದೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಬಂದುದು.

ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿಯ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಜ್ಜಮಹಾದೇವಿ, ಬೇಡರ ಕನ್ನಯ್ಯ, ಕೋಳೂರ ಕೊಡಗೂಸು, ಗೊಲ್ಲಾಳ ಈ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮುಗ್ಧ ಶರಣರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಉತ್ಸಾಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕವಿ ಹಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಶರಣರ ಲಘು ಚರಿತೆಗಳು ಹರಿಹರ, ಷಡಕ್ಷರಿದೇವ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವೀರಶೈವ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವರ ರೀತಿಯೂ ನಮ್ಮ ಈ ಜನಪದ ಕವಿಯ ರೀತಿಯೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ಕಥೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹದಂತರವಿದೆ. ಕವಿಯಿಂದ ಕವಿಗೆ ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ ಕಾಣುವುದು ಸಹಜವೇ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಜವಾದ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಮಹತ್ವವು ಮೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಹರಿಹರ ಷಡಕ್ಷರ ದೇವರು ಒಂದೇ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಅದರಂತೆ ಈ ಜನಪದ ಕವಿಯ ರೀತಿಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಒಳಕೊಂಡಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒಳಕೊಂಡಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಹಾಡು ರಚನೆಯಾದದ್ದು ಬಾವಾಮಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೂರೆಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ. ನೃಪತುಂಗನು ತಿರುಳ್ಗನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಉಲ್ಲೇಖಮಾಡಿದ 'ಕಿಸುವೊಜಿಲ್' ಅಂದರೆ ಪಟ್ಟವ ಕಲ್ಲಿಗೆ ತೀರ ಸಮೀಪವಾಗಿದೆ. ಎಂದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭಾಷೆ ತಿರುಳ್ಗನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಕರೂಪರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಅಂತಃಸತ್ವವನ್ನೂ ನೋಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವೊಂದು ಶಬ್ದಗಳೂ ವಾಕ್ಯಚಾರಗಳೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಹಜವೇ ಏಕೆಂದರೆ "ದೇಸಿ ಬೇಟೂಮದರಿಂದ". ಒಂದು ಭಾಗದ ದೇಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗದವರಿಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಕಠಿಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಇದೂ ಕನ್ನಡವೇ ಒಳಗನ್ನಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯಾವಕಾಲಕ್ಕೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಈ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಶಬ್ದಗಳು ಪ್ರಾಕೃತಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳಂತೆಯೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತೀರ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಶಬ್ದಗಳಂತೆಯೂ ಭಾಸವಾಗುತ್ತವೆ. ಎಂದರೆ ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಅಸಂಬದ್ಧ ಭಾಷಾ ಮಿಶ್ರಣವೇ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಶಂಕಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಶಂಕೆಗೆ ಏನೂ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಳ್ಳಿಯವರೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕಬಂದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರ ಸಹಜ ಭಾಷೆಯೇ ಈ ತೆರನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರತೀತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಹಾಡುಗಳಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

ಕೋಪ ಕುರುಬಗೆ ಮೀರಿ, ತಾವವೇರಿತು ತಲೆಗೆ

ಮಾವು ನಾಮಾಡೆ ಮಗನನ್ನು | ಸಂಪತ್ತ

ಕಾಪ ಮಾಡಿದನು ನಂದಿಂದು || -

ಗೊಲ್ಲಾಳ || ೫೦ ||

ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಬರುವ ಅಶುದ್ಧ ವೇನಿಬಹುದಾದ ಶಬ್ದಗಳೂ ವಾಕ್ಯಚಾರಗಳೂ ಇದ್ದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಮಾತನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಕವಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಕರಿಗೊರಲ ಭೂಷಣನೆ, ಕರಿದೊಗಲಹೊದ್ದವನೆ
ಹರಹರನೆ ಶಿವನೆ ಭಜಿಸುವೆನು | ಕಾಳತ್ತಿ
ಗುರುದೇವ ಮೆಚ್ಚಿ ನೀವರಿಸು

ಬೇಡಕನ್ನಯ್ಯ || ೧೭ ||

ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯಾಕರಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಯಾವ ಕವಿಯಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಬರೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಭಾಷೆ ಒಂದೇ ಸವನಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿರುವದಕ್ಕೆ ನಾವಾಡುವ ಭಾಷೆಯೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕವಿ ನಿರಕ್ಷರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಆತನ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನಯಕ್ಕೂ ಏನೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭರತಭೂಮಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಲಕ್ಷಿಸತಕ್ಕ ಮಾತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ನಿರಕ್ಷರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಉಚ್ಚ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕವಿ ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆಯೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಾರವನ್ನುಂಡಿದ್ದಾನೆ; ಅದನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳು, ಭಕ್ತರ ಕಥೆಗಳು, ವಚನಗಳು, ತತ್ವ ಪದಗಳು, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆತನಿಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಗತಿಯಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವೂ ಈ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ತಾನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದನ್ನು, ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು, ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ನಿಜವಾದ ಕವಿಯ ಲಕ್ಷಣ.

ಇನ್ನು ಕಾವ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಿಸೋಣ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಣನೆಗಳು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬರಲೇಬೇಕೆಂಬ ನೇಮವಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಂಗೋಚಿತವಾಗಿಯೂ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿಯೂ ಕವಿಗಳು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೂರ್ಯೋದಯ, ಚಂದ್ರೋದಯ, ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ, ಚಂದ್ರಾಸ್ತ, ಬಾಲಲೀಲೆ, ಸ್ರೀಸೌಂದರ್ಯ, ಗಿರಿ, ವನ, ಸಮುದ್ರ ಮೊದಲಾದವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ರಮಣೀಯವಾದುವು. ಸೌಂದರ್ಯ

ಪ್ರಿಯನಾದ ಕವಿಯು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಔಚಿತ್ಯವರಿತು ಇವುಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾದದ್ದು ಕವಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಸೌಂದರ್ಯಾನುಭೂತಿಯುಂಟೋ ಇಲ್ಲವೆ ಕೇವಲ ಪದ್ಧತಿಯೆಂದು ವರ್ಣಿಸುವನೋ ಎಂಬುದು. ನಮ್ಮ ಜನಪದಕವಿಗೆ ನಿರ್ವಹ ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮವಿದೆ. ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಮನಸೆಳೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಎರಡೂ ಉಂಟು.

ಸಿಂಗಾರವುಟಗೊಂಡು, ಸಿಂಗಾರ ವಿಟಗೊಂಡು
ಹೆಂಗಳಯರಾಗ ನಲಿನಲಿದು | ಅರಮನೆಯ
ಸಿಂಗಾರಸಾಲೆ ತುಂಬಿದರು ||

ಬಿಜ್ಜಮಹಾದೇವಿ || ೪೫ ||

ತರುಣಿಯರ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧವಾದ ಅಭರಣಗಳ ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ಒಂದೆರಡು ಸರಳವಾದ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ನಾನು ಬಗೆಯುತ್ತೇನೆ ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಳತೆಯಿದೆ; ಸೌಂದರ್ಯವಿದೆ; ಧ್ವನಿಯಿದೆ; ಗಾಂಭೀರ್ಯವಿದೆ.

ಕಸುಕಾದ ದಾಳಿಂಬ, ರಸತುಂಬಿ ಒಡೆದಂತೆ
ನಸುಗೆಂಪು ಒಡೆದು ಮೂಡಲವು | ಶಿವಭಕ್ತಿ
ಹಸುಗಂಪು ಹರಿದು ಜಗತುಂಬಿ ||

ಬಿಜ್ಜಮಹಾದೇವಿ || ೪೬ ||

ಇದೊಂದು ಪ್ರಭಾತ ವರ್ಣನೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಹೃದಯಂಗಮವಾದ ಒಂದು ರೀತಿ. ಪ್ರಭಾತ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಕವಿಗಳು ಅನೇಕರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಲಂಕಾರವು ಎಷ್ಟು ನವೀನವೂ ಹೃದಯಂಗಮವೂ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

“ ಕಸುಕಾದ ದಾಳಿಂಬ, ರಸತುಂಬಿ ಒಡೆದಂತೆ
ನಸುಗೆಂಪು ಒಡೆದು ಮೂಡಲವು | ”

ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕವಿಯ ಹೃದಯ, ಸೌಂದರ್ಯವೃಷ್ಟಿ, ಏನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುವಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದೆರಡು ಸೌಂದರ್ಯ ಲಹರಿಗಳನ್ನು ಹರಿಯಿಸಬಲ್ಲ ಕವಿ ನಿಜವಾಗಿ ಧನ್ಯನು.

ಮುತ್ತಿನಾ ಕುಂಚಿಗಿಗೆ, ಒತ್ತಿ ಕುಸುರನು ತೆಗೆದು
ಸುತ್ತ ಮಣಿಕೆಟ್ಟು ಹೆಣೆದಿರುವ | ಹೊದಿಕೆಯೊಳು
ಬತ್ತಲೆಯ ಚಂದ್ರ ಕೂಸೇನೊ ||

ಬಿಜ್ಜಮಹಾದೇವಿ || ೪೧ ||

ಇಲ್ಲಿ ಕೂಸಿನ ಬಣ್ಣನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಅವರ ಅರ್ಥದ ವಿಶಾಲತೆಯೂ ಸುಭಗತೆಯೂ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹೊಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪದ್ಯದ ರಮಣೀಯತೆಯ ವಿವಿಧ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದೆ ವಾಚಕರೇ ಅವರ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಿರ್ದಾಸ ಮಾಡಿ ಪದ್ಯವನ್ನು ಮೆಲಕು ಹಾಕುತ್ತ ಅವರ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸವಿಯ ಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸುಂದರವಾದ ವರ್ಣನಾವೈಖರಿಯುಳ್ಳ ಒಂದೆರಡು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಾಚಕರು ತಮ್ಮ ಒಲವಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಣ್ಣುಗುಲಗಂಜೇನ, ಬಣ್ಣ ಕಾಮೋಡೇನ
ಚೆನ್ನ ಮೈಕಟ್ಟು ಹುರಿಯೇನು | ಕಣ್ಣನಿಗೆ
ನುಣ್ಣನ್ನು ಮೀಸಿ ಬೇಡಗೇನು ||

ಬೇಡರ ಕನ್ನಯ್ಯ || ೪ ||

ಮೂಡಲದ ಹೆಣ್ಣೊಡನೆ, ಅಡಿ ಓಕಳಿಯುಗ್ಗಿ
ಹೂಡಿ ರಥವೇರಿ ಹೊಡೆಯುತಲಿ | ಹೆಣ್ಣೊಡನೆ
ಜೋಡಾಗಿಬರುವ ಬಂಟ್ವಾರೊ

ಬೇಡರ ಕನ್ನಯ್ಯ || ೫ ||

ತೊಟ್ಟಲದ ಸರಪಳಿಯ, ಬೊಟ್ಟು ಕುಂಕುಮದವರು
ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಿಂತು ಜೋಯೆಂದು | ಗಲ್ಲಿಸಲು
ಬೊಟ್ಟಿತ್ತಿ ಶಿವನು ಅಡಿದನು ||

ಬಿಜ್ಜಮಹಾದೇವಿ || ೪೨ ||

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸೌಂದರ್ಯಪೂರಿತವಾದ ವರ್ಣನೆಗಳ ಉದಾಹರಣೆ-
ಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ವಿಸ್ತಾರಭಯದಿಂದ
ಇಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ತೆರಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ವಿಷಯವೆಂದರೆ
“ಕಿರಿದರೊಳು ಪಿರಿಮಮರ್ಥವನು” ಹೇಳುವ ಕವಿಯ ಜಾಣ್ಮೆ. ಕಥೆಯನ್ನು
ಹೇಳುವಲ್ಲಿ, ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕವಿ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ
ಲಂಬಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಕಥೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಓಡುತ್ತದೆ. ವರ್ಣನೆ ಹಿತಮಿತವಾಗಿವೆ.
ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿದರ್ಶನಗಳಂಟು. ಬೇರೆ ಉದಾಹರ-
ಣೆಗಳ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಬಿಜ್ಜಮಹಾದೇವಿಯ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ
ಜೋಗಳಪದದ ಪದ್ಯಗಳು ಶಿವನ ಲೀಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉಸರುತ್ತವೆ.
ಬೇಡರ ಕನ್ನಯ್ಯನ ಕಥೆಯು ಕೇವಲ ೮೯ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿದು
ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ನಮಗೆ ಆ ಕಥೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು
ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕವಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಗುಣವನ್ನು ಈ ಜನಪದ
ಕವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆ ಗುಣವೆಂದರೆ ಚಿತ್ರಣ ಶಕ್ತಿ.
ಹೇಳುವ ವಿಷಯವು ಆಕಾರತಾಳಿ ನಮ್ಮ ಮನಶ್ಚಕ್ಷುವಿನೆದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ
ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಈ ಕವಿ ನಿಪುಣನಿದ್ದಾನೆ.

ನುಡಿಸಿದನು ಡಮರಿಯನು, ಹೆಡೆಯೆತ್ತಿನಾಗಾಡಿ
ಜಡೆಯೊಳಗೆ ಗಂಗೆ ನೀರ್ಕಾರಿ | ಶೂಲ್ಪಿಡಿದು
ಬಿಡದೆತ್ತಿ ಶಂಖ ಉದಿದನು ||

ಗೊಲ್ಲಾಳ || ೬೮ ||

ಇಲ್ಲಿ ಶಂಕರನ ಭವ್ಯಮೂರ್ತಿ ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುತುಂಬುತ್ತದೆಂಬದನ್ನು
ಅನುಭವಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ಬಿಲ್ಲವಿದೈಯ ಬಂಟ, ಹುಲ್ಲಬೀಜಕೆ ಗುರಿಯು
ಮಲ್ಲವಿದೈಯೊಳು ಭೀಮಯ್ಯ | ಕಣ್ಣಯ್ಯ
ಭಿಲ್ಲಭೂಪತಿಯು ಹೌದೇನು ||

ಬೇಡರ ಕನ್ನಯ್ಯ || ೫ ||

ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದೆ ಉಕ್ತವಾದ “ಕಣ್ಣುಗುಲಂಜೇನ” ಈ ಎರಡೂ ಪದ್ಯಗಳಿಂದ ಕನ್ನಯ್ಯನ ಮೂರ್ತಿಯು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭವ್ಯಚಿತ್ರನನ್ನೇ ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಮೂಡಿಸುವದು ದೊಡ್ಡ ಕವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುಬರುವ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾದ ಕಾವ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತ ಹೋಗಬಹುದು. ಭಾಷೆಯ ಬೆಡಗು, ನವೀನ ಅಲಂಕಾರಗಳ ಪ್ರಯೋಗ, ಚಿತ್ರಣ ಶಕ್ತಿ, ಸ್ವಭಾವ ನಿರೂಪಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಭಕ್ತಿಯ ಅವೇಶ, ಭಾವಭಾಷೆಗಳ ಹೊಂದಿಕೆ, ಮಾನವನ ಮನೋವ್ಯಾಪಾರದ ಪರಿಷ್ಕಾಸ ಹೀಗೆ ಮುಂತಾಗಿ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳು ಈ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಜನಪದ ಕವಿ ನಿಜವಾದ ಕವಿಯೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. ಇನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಅಂಶದ ಉಲ್ಲೇಖಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಿಜ್ಜಮಹಾದೇವಿ ತನ್ನ ‘ಶಿವಗೂಸು’ ರೋಗದಿಂದ ನೆಟ್ಟಗಾಗುವ ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನಗಂಡು ಹಾಹಾರಿ, ಉಪ್ಪರಿಗೆಮೇಲಿಂದ ಹಾರಿಕೊಳ್ಳುವ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕವಿ ಎಷ್ಟು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸದಿರಲಾರೆ.

ಗೋ! ಹಾರಿದೆನು ಶಿವನೆ, ಭೀ! ಹೋಗಲೀಜೀವ

ಭೋ! ಹೇಳೆಂದು ಉಪ್ಪರಿಗೆ | ಮೇಲಿಂದ

ಹಾ! ಹೋಕಾಲವೆ ಶಿವಲಿಂಗ ||

ಬಿಜ್ಜಮಹಾದೇವಿ || ೭೮ ||

ಇಲ್ಲಿ ಗೋ! ಭೀ! ಭೋ! ಹಾ! ಎಂಬ ಉದ್ಗಾರಗಳನ್ನು ಎಂಥ ಸಮುಚಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಪದದಿಂದ ಆ ತಾಯಿ ಶರಣೆಯ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯೂ ಗಾಬರಿಯೂ ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಚುಚ್ಚುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮಾಲೋಚಿಸಲಾಗಿ ಈ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಗುಣಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ತುಂಬಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ

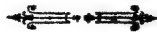
ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳೂ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿವೆ. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಗಾಳಿ, ರಾಸಿಗಾಳಿ, ಕೋಳೂರ ಕಡೆಯಗಾಳಿ, ಕಣಕದರಾಸಿ, ಕಡೆರಾಸಿ, ಸುಂಕರಾತಿ, ಜಂತೆಗುಂಟೆ, ಹಂತಿ, ಹುಲುಸು, ಹುಲ್ಲುಲ್ಲಿಗೊ ಮೊದಲಾದ ಒಕ್ಕಲತನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಇಂಥ ಸುಂದರವಾದ ಹಾಡುಗಳ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ. ಗದ್ದಗಿಮಠ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಸೇಖರಿಸಿದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಹಾಡುಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಕ್ತರನ್ನೂ ರಸಿಕರನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನೂ ತಣಿಸಲೆಂದು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸ ಸುಲಭ ನಾದದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರಿವು ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಹಾಡುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೂಡಿಸಿ, ಸಂಕಲಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವದೆಂದರೆ ಅದೆಷ್ಟು ಶ್ರಮಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಒಬ್ಬರೇ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಜನಪದಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಕಲನವು ಸಾರ್ವಜನಿಕಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮೊದಲಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ. ಶ್ರೀ. ಗದ್ದಗಿಮಠ ಅವರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡದ್ದು ಸ್ತುತ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರಿಂದ ಈ ಬಗೆಯ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಕನ್ನಡ ಮಹಾಜನರ ಧಾರ.

ಲಿಂಗರಾಜ ಕಾಲೇಜು ಬೆಳಗಾವಿ.

ಪಿ. ಜಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ

೧೫-೨-೫೨

ಅ ರಿ ಕೆ

ಜನಪದಸಾಹಿತ್ಯವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವದು. ಬೀಸುವ ಹಾಡು, ಒನಿಕೆಯ ಹಾಡು, ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಲಿನ ಹಾಡು, ಹೋಳೆಯಹಾಡು, ಸುಗ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಹಂತಿಯ ಹಾಡು, ಸಮುದ್ರತೀರಗಳಲ್ಲಿ ಡೋಣಿಯಹಾಡು, ಜಾತ್ರೆ ಮಹೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಲಾವಣಿಯ ಹಾಡು, ಪರಸಿಗಳಲ್ಲಿ ದುಂದುಭಿ ಹಾಡು, ಕೆಲವು ಹಬ್ಬ ಹುಣ್ಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲಿಗರ ಗೊಂದಲಹಾಡು, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಗೌರಿಸೀಗೆಯ ಹಾಡು, ಲಗ್ನ ಮುಹೂರ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಬಾನ ಹಾಡು, ಶಿವರಾತ್ರಿಯುಗಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಬಿಯ ಹಾಡು, ಪುಣ್ಯತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಹರದೆಯರು ಅನೇಕ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಹಾಡುವ ಶಿವಶರಣರ ಹಾಡುಗಳು, ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದು ಬಲುಹುಲುಸಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಇದರ ಆದಿಅಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳೆಯುವದು ಬಲುಕಷ್ಟ. ಜನಾಂಗದೊಡನೆ ಹುಟ್ಟಿ ಜನಾಂಗದೊಡನೆ ಒಂದೇ ಸವನೆ ಹರಿದು ಬಂದ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದು. ನಿತ್ಯದ ಪ್ರಪಂಚವು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಒಡಮೂಡಿದ್ದು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ. ಇದಕ್ಕೆ ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳಿಲ್ಲ. ಪುಡಿತರು ಕೈಕೊಂಡ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಗಳಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡವೇ ತನ್ಮಯವಾಗಿ ಓದುಬರಹವನ್ನರಿಯದ ಗಾವಿಲರ ಲಹರಿಯ ರುರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸವನೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಮನೆಮಾತುಗಳು ನುಜುಗಾಗಿ ಪೋಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ರಾಗವನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಕಿವಿಗೆ ಅತಿ ಇಂವಾಗಿ ಕೇಳಬರುವದು. ತ್ರಿಪದಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ಛಂದಸ್ಸಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಗಣವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ವಿರಿಳಿತಗಳ ಕೋಚ ನ್ನೇತ್ತಿ ರಾಗಮಾಡಿ ಹಾಡಲು ಬರುವದು.

ಬೆಳವಲನಾಡಿನ ಹಂತಿಗಳೆಂದರೆ ನೂರಾರು ಜೀಲಗಳ ರಾಸಿ. ಸುಗ್ಗಿಯ ಸೊಬಗನ್ನು ಕಾಂಬೇಕು ಬೆಳವಲದಲ್ಲಿ. ನೂರು ಎತ್ತುಗಳ ಮೇಟೆಯ ಕಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮಲೆನಾಡಿನವರಿಗೆ ದಂಗುಬಡಿಯದೆ ಇರದು. ಇದು ಸುಗ್ಗಿ. ರೈತನ ದೊಡ್ಡಹಬ್ಬ. ಕಾಡಸಿರಿ ನಾಡ ತುಂಬಿ ತಣಿಸುವ

ದಿನ. ಅಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯೆಂದರೆ ಬೆಳವಲ ರೈತನಿಗೆ ಅಮೃತದಿನ. ರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ ಹಂತಿಯನ್ನು ಹೂಡಿದ ರೈತನು ಎತ್ತುಗಳ ದಣಿವನ್ನು ಹಿಂಗಿಸಲು ಹಲಗೆಯನ್ನು ನುಡಿಸಿಯೊ, ದಪ್ಪ ಬಾರಿಸಿಯೊ, ಡೊಳ್ಳೆನೊಡನೆ ಕುಣಿದೊ ಹಾಡುವ ನೋಟ ಬಲು ರಮ್ಯವಾದುದು. ಬೆಳವಲ ರೈತರು ಈ ಹಂತಿಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬೆಳಗು ಹರಿಯುವವರೆಗೂ ಹಾಡುವರು. ಆ ನಿರಭ್ರ ರಾತ್ರೆಯ ಈ ಹಂತಿಯ ಹಾಡುಗಳು ಕಿವಿಗೆ ಮಂಜುಳವಾಗಿ ಕೇಳಬರುವವು. ನನ್ನ ತಂದೆಯು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಶಿವಶರಣರ ಹಂತಿಯ ಹಾಡುಗಳು ನನ್ನ ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿದವು. ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಬಲಿತ ಮೇಲೆ ಸಹ, ನನ್ನ ತಂದೆ ಹಾಡುವದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನೂ ಹಾಡಿ ತಣಿಯುತ್ತ ಬಂದೆ. ಬರಬರುತ್ತ, ಇವು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಹಳ ಸೆಳೆಯ ಹತ್ತಲು ಇವುಗಳ ಸಂಕಲನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡೆ. ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಗಟ್ಟುವ ಸಾವಿರಾರು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಕಲನ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂದೆಯು ಹಾಡುವ ಕೆಲವು ಶಿವಶರಣರ ಹಂತಿಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನೂ ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನೂ ನನ್ನ ತಾಯಿಯು ಜನಪದನೂರೊಂದು ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೂವರು ಗೆಳತಿಯರೊಡಗೂಡಿ ಹಾಡುವಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ರಸವತ್ತಾಗಿ ಹಾಡುವ ಮೂರುಸಾವಿರ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕುವ 'ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು' ಸಂಕಲನ ಮಾಡಿರುವೆನು. ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶ್ರಮಮಾಡಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಲು ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳು ನನ್ನ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದವು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಚ್ಚಿಡದೆ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಈಗ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಈ ಹಾಡುಗಳು

ಈ ಹಾಡುಗಳ ಪರಂಪರೆ :—

ಹಾಡುಗಬ್ಬಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವು ನಮ್ಮ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಸಂಪರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಸಣ್ಣವನಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮಠದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ತಾಯಿಯ ತಂಗಿಯು ಅನೇಕ ಶಿವಶರಣರ ಹಾಡುಗಳನ್ನೂ ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ ಮೊದಲಾದ ಹಾಡುಗಳನ್ನೂ ಶ್ರಾವಣ, ದೀಪಾವಳಿ ಮೊದಲಾದ ಪವಿತ್ರದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜನನಪದದ ನೂರೊಂದು ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ಜನರನ್ನು ತಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳೊಬ್ಬ ಮಹಾಶರಣಿ. ಚಿಕ್ಕವಳಿರುವಾಗ

ವೈಧವ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲು ನನ್ನ ತಂದೆಯ ತಾಯಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಳು. ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿಯು ಓಡುಬರಹವನ್ನು ಕಲಿಯದಿದ್ದರೂ ಅನುಭಾವಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ನಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಂಪರೆಯಂತೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಗಂಡನಿಂದ (ನನ್ನ ಅಜ್ಜ) ವಚನಶಾಸ್ತ್ರ, ಶಿವಶರಣರ ಪುರಾಣ ಚರಿತೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ತನ್ನ ತಂಗಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿನ ರೂಪದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳೆಂದು ನನ್ನ ತಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಇವರಿಬ್ಬರ ಗುಣಗಾನವನ್ನು ಪ್ರಾಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಈಗಲೂ ಮಾಡುವುದುಂಟು. ಮುಂದೆ ಅವರ ದುರ್ದೈವದ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ತಂದೆಯು ಹುಟ್ಟಿದ ಆರೇತಿಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಜ್ಜನು ಕೈಲಾಸವಾಸಿಯಾಗಲು, ದುಃಖದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯದಂತಾಯಿತು. ಆದರೂ ಮನೆತನದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಆರುತಿಂಗಳಮಗು, ನನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವಳಾದ ತನ್ನ ತಂಗಿಯನ್ನೂ ಜಿನ್ನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವನವಾಸ ತಗೆಯಹತ್ತಿದಳು. ನನ್ನ ತಂದೆಯು ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಲಾಲನಪಾಲನ ಹೊಂದಿ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವರಾದರು. ಮುಂದೆ ಮನೆತನ ಭಾರವಹಿಸಿದ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ತಾಯಿಯೂ ಕೈಲಾಸವಾಸಿಯಾದಳು. ವಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ನನ್ನ ತಂದೆ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕವನ ಕೈಪಾಡ್ಯಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆತನ ನಡೆಸುತ್ತ ಬಂದರು. ತಾನು ಕೂಸಿರುವಾಗಲೇ ತಂದೆಯನ್ನು ಕಳೆಕೊಂಡ ನನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಓಡುಬರಹ ಕಲಿಯಲು ಅನಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶಿವಶರಣಿಯಾದ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದು, ಅವಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನೊಂಡು ಓಡು ಬರಹವನ್ನು ಕಲಿಯುದಿದ್ದರೂ ಅವಳಿಂದ ವಚನಶಾಸ್ತ್ರ, ಶಿವಶರಣರ ಕಥೆಪುರಾಣಗಳನ್ನರಿತು ನಿಪುಣರಾದರು. ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದನಂತರ ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯದ ಬಲದಮೂಲಕ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಚಿಕ್ಕವನು ನೂಗುವರುಷದವಳಗಾಗಿ ಕೈವಲ್ಯ ಹೊಂದಿದಳು. ಇವಳು ಹಾಡಿದ್ದು ಸಣ್ಣವನಿರುವಾಗ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಆಗ ನನಗೆ ಹತ್ತುವರುಷ. ಮುಂದೆ ನನ್ನ ತಂದೆಯು ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕವನ ಆಶೀರ್ವಾದದ ಬಲದಿಂದ ಥಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಹತ್ತಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಃ ಅನೇಕ ಶಿವಶರಣರ ಚರಿತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಂತಿಯ ಹಾಡರೂಪವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತ ಬಂದರು. ಇದು ತನಗೆ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕವನ ಆಶೀರ್ವಾದವೆಂದು ನನಗೆ ಹಗಲೆಲ್ಲ

ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಭಾಗವ ಅನೇಕ ಹಳೇ ರೈತರು ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಕಲಿತು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವದ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ, ಈಗಿನ ಜನರ ವಿಚಿತ್ರ ಭಾವನೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇಂದಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ಯುಗದ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಲಿ ಈ ಹಾಡುಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮರೆಯ ಹತ್ತಿ, ಒಂದೊಂದು ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ಪದ್ಯಗಳಾಗಿ ಈಗ ಹರಕುಮುರುಕಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ.

ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನನ್ನ ತಂದೆಯಿಂದ ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಬಂದ ನನಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಬುದ್ಧಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ತಾನು ಓದು ಬರಹವನ್ನು ಕಲಿಯದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ತಂದೆಯು ಬಲು ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟು, ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯಲೆಂದು, ಓದುಬರಹವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಅನಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಂಗವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸೆಳವಿಗೆ ಬಿದ್ದ ನಾನು ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಹಾಡುಗಳ ಆಳನ್ನರಿತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಕಲನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವು ಸಿಕ್ಕದಮೂಲಕ ಕಾಲವು ಹಾಗೆಯೇ ಗತಿಸಿ ಹೋಯಿತು. ೧೯೪೩ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಿ. ಎ. ಪಾಸಾದ ಬಳಿಕ ಬಿಡುವು ಸಿಗಲು ನನ್ನ ೨೨ ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಂದರೆ ೧೯೪೩ ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಂಕಲನ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮನೆತನದ ಅಡಚಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ನವಕರೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ನನಗೆ ಮತ್ತೆ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳು ಬಂದು ಸಂಕಲನೆಗೆ ತಡೆಯಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಹಲಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬಿಡುವು ಸಿಕ್ಕಾಗ ಸಂಕಲನ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ನನ್ನ ದುರ್ದೈವದ ಮೂಲಕ ಫೇಬ್ರವರಿ ೧೯೪೯ ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಂದೆಯು ತನ್ನ ೮೦ ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರು. ಅಂದೇ ಈ ಹಾಡುಗಳ ಪರಂಪರೆಯು ನಮ್ಮ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತೆಂದು ಬರೆಯಲು ನನಗೆ ಖೇದ ವೆನಿಸುವದು. ದೇವರ ಕೃಪೆ ತಪ್ಪಿದಮೂಲಕ ಅವರು ಹಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಪುರಾತನ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಂಕಲನ ಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಅತಿ ದುಃಖವೆನಿಸುವದು.

ನನ್ನ ಸುದೈವದ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿಯ ಮತ್ತು ತಂದೆಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಗಳೆದ ನನ್ನ ತಾಯಿಯು ಮತ್ತು ಅವಳ ಮೂವರು ಗೆಳತಿಯರು ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ, ಗುಣಿಸಾಗರಿ, ಸತ್ಯಗಂಧನ ಪಡೆದ ಚೆನ್ನವ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಶಿವಶರಣರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುವರು. ಇವರು ಹಾಡುವ 'ಜನಪದ ಭಾರತ'ವನ್ನು ಸಂಕಲನ ಮಾಡಿರುವೆನೆಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಇವರ ಹಾಡುವ 'ಜನಪದ ಭಾರತ'ವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವಾಗ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆಲ್ಲದೆ ಇವರು ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಕೆಲವು ಹಂತಿಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಶಿವನ ಸೊಲ್ಲುಗಳ ಪಲ್ಲವಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ, ಜನಪದದ ನೂರೊಂದು ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುವವನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಪುಸ್ತಕರೂಪವಾಗಿ ಬಂದ ನಾಲ್ಕು ಮುಗ್ಧ ಶರಣರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ಪಲ್ಲವಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಾಡುವರು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹಿಮ್ಮೇಳವು ಅವರ ಹಿಂದೆ ಪಲ್ಲವಿಗಳ 'ಸೋ' ಎತ್ತುವದು

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಬಂದ ಹಾಡುಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ಪಲ್ಲವಿಗಳು :—

೧. ಶಿವಧೋಹರ ಶಿವಧೋ ||
೨. ಶಿವಲಿಂಗವೆ ಶಿವಭಜನೆ ||
೩. ಶಿವನೆ, ಶರಣರ ಶಿವಕಾಯಕ ||
೪. ಶಿವನೆ ಶಿವನೆ, ಕೈಲಾಸ ಶಿವನೆ ಶಿವಲಿಂಗ ಶಿವನೆ ||
೫. ನಾಗಭೂಷಣನವ್ವ, ಶಿವಗಣದೊಡೆಯನು ||
೬. ಸುವ್ವೀ ಬಾ ಸುವ್ವೀ, ಶರಣರ ಸುವ್ವೀ ||
೭. ಕೋಳಿ ಕೂಗುವಾಗ, ಬೆಳಗಾಗುವಾಗ ||
೮. ಸಾಗಿಸದ್ದುರು ಯೋಗಿಬಂದರ ಹೋಗಿನೋಡುಣ,
ಗುರುಮೋಕ್ಷವ ಬೇಡುಣ ||

ಮೊದಲಾದ ಈ ಶಿವಸೊಲ್ಲುಗಳ ಪಲ್ಲವಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಹಾಡುಗಳ

ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಯೇ ತಡೆಯ ಬೇಕಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಸಾಧ್ಯ. ಈ ಹಾಡುಗಳು ತ್ರಿಪದಿಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಾವದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತುಳ್ಳ ಜನಪದ ಪಲ್ಲವಿಗಳನ್ನು

ಸಹಜವಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿ, ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಬಹುದು. “ ಕೋಲು ಕೋಲ ” “ ರನ್ನದ ಕೋಲು ಕೋಲೆನ್ನ ಕೋಲ ” ಮೊದಲಾದ ಕೋಲು ಪಲ್ಲವಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಯಾವೇ ಪಲ್ಲವಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಹಾಕಿ ಹಾಡಲು ಬರುವುದು. ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸ ದಿಂದ ದೀಪಾವಳಿಯ ವರೆಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಡುವ ವಾಡಿಕೆಯುಂಟು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಹಾಡುಬಲ್ಲ ಕೆಲವು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬೇಸಿಗೆ ಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯ ಬಿಡಿಸುವಾಗಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಗೋದಿಯ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಗೋದಿಯ ಕೇಳುವಾಗಾಗಲಿ ದಣಿವಾರಿಸಲು ಹಾಡುವ ವಾಡಿಕೆಯೂ ಇದೆ.

ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಹಾಡುವ ಕಾಲವೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸುಗ್ಗಿಯಕಾಲ. ಈ ಶಿವಶರಣರ ಹಾಡುಗಳು ಡೊಳ್ಳು, ದಪ್ಪು ಮೊದಲಾದ ಜೋಡಣೆ ಗಳೊಡನೆ ಹಾಡಲು ಬರುವವು. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಗಾಗಿ, ‘ಗೊಲ್ಲಾಳ’ನ ಹಾಡನ್ನು ಡೊಳ್ಳಿನೊಡನೆ ಹಾಡಲು ಬರಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲು ಉಗ್ಗಡಣೆ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಕುರುಬ ಮೊದಲಾದ ಡೊಳ್ಳು, ಡೋಲು ಬಾರಿಸುವ ಜನರು ತಮ್ಮ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಡೊಳ್ಳು ಬಾರಿಸುತ್ತ ಸಹಜವಾಗಿ ಹಾಡಬಹುದು.

ಕವಿಯ ಸಂಬಂಧ ಈ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ದೂರವ ಸಂಗತಿಗಳು :—

ಈ ಜನಪದ ಕವಿಯು ತನ್ನ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಸಂಬಂಧ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಹಂತಿಯ ಹಾಡುಗಳೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಾಡಿನ ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಶಿವಶರಣರಿಗೆ, ಹುಲುಸು ಕೊಡಿರೆಂದು ಉಡಿಯೊಡ್ಡಿ ಬೇಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಓದುವ ಮತ್ತು ಕೇಳುವ ನಮಗೆ, ಅವನು ನಿರಕ್ಕರನಿದ್ದರೂ ಸಹಜ ಕವಿಯಿದ್ದು, ಅವನಿಗೆ ನಿಸರ್ಗದ ಬಲವಾದ ಅಶೀರ್ವಾದವಿತ್ತೆಂದು ಅನಿಸ ಧಿರದು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ವಿಮರ್ಶಕರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸಮಾಧಿಕ್ರಿಯಾಕಾಯಕವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ‘ಹೂಗಾರ ಮಾವಯ್ಯ’ನ ಹಾಡಿನ (ಇನ್ನೂ ಅಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ) ಕೊನೆಯ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂಬಂಧ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಕವಿಯು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಸುಗ್ಗಿದಾಸೋಹೆಂದು, ಹಿಗ್ಗು ಬೆಳವಲು ನೋಡು
ಹುಗ್ಗಿ ಹೋಳಿಗೆಯು ನಿನ್ನಾಡು | ಸುಗ್ಗೂಟ
ನಗ್ಗೇಡು ಇದಕೆ ಮಲೆನಾಡು

|| ೮೮ ||

ಹಾರಿಬರುವದು ಹುಲುಸು, ವಿರಿಮಾದನ ಪತ್ರಿ
ಸೂರಿ ಹಾಡುವೆನು ನಿನ್ನಾಡ | ಬೆಳತನಕ
ಯಾರು ಕೈತಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವರು

|| ೮೯ ||

ಒಡೆದು ಹಾಡುವೆನೆಂದು, ಎಡವಿ ಬೀಳುವರೆಷ್ಟೊ
ಜಡಮತಿಗಳೆಲ್ಲ ತಡಪಡಿಸಿ | ನಿನ್ನಾಡ
ಮಿಡಿಯುದಕೆ ಬಾಯಿ ಕಳಕೊಂಡು

|| ೯೦ ||

ರಾಜಯ್ಯ ನಿನಮಗನು, ಉಚಸಾವಳಿಗೇತ
ಕೋಚಿತ್ತಿ ಕಣಕೆಹಾಡಿದನು | ಬೆಳತನಕ
ನಾಚಿ ಕತ್ತಲೆಯು ಬೆಳಗಾಯ್ತು

|| ೯೧ ||

ನನ್ನ ಕಾಯಕಕೇಳೊ, ನನ್ನಿಯಲಿ ಹಾಡುವದು
ಕುನ್ನಿ ನಾ ಜನಕೆ ಅಕ್ಕರವ | ಕಲಿತಿಲ್ಲ
ಸುನ್ನಿ ಬರೆಯುದಕೆ ಕೈಯೆಲ್ಲಿ

|| ೯೨ ||

ಸೊನ್ನಿಯಲಿ ಹಾಡುದಕೆ, ನನ್ನವ್ವ ಕಲಿಸಿದಳು
ಬಿನ್ನಾಣ ವೆನಗೆ ಹಾಡುದಕೆ | ಹೆಡದವ್ವ
ಸನ್ನತದ ಶರಣೆ ಶಿವಪದಕೆ

|| ೯೩ ||

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಹಂತಿಯ ಹಾಡುಗಳಾದ ಇವುಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪವಾಗಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಪ್ರಯೋಗದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಗಳು ಓದುಗರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಪ್ರಯೋಗಕ್ಕಿಂತ ಭಾವವಿಲಾಸವೇ ಮುಖ್ಯ. ಆ ಭಾವವಿಲಾಸ ದೊಡನೆ ಬೆರೆದು ರಸಪರಿಪಾಕವನ್ನಂಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ರಸಿಕರನ್ನೇ ಕೂಡಿದೆ. ಓದುಬರಹವನ್ನು ಕಲಿತ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಒಕ್ಕಲಿಗರೂ ಈ ಸಂಕಲನವನ್ನೋದಲೆಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳ ಅಚ್ಚನ್ನು

ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಪಡೆಯುವರೆಂದು ನಾನು ತುಂಬಾನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಹಲಕೆಲವು ಮುದ್ರಣ ದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದುದರಿಂದ ಒಪ್ಪೋಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ವಾಚಕರು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಓದುವರೆಂದು ಅಶಿಸುವೆ.

ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಜಾನಪದ ಗೀತಗಳ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾನೇನೋ ಕೈಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಸಫಲವಾಗುವದು ಧನಿಕರೂ ಸಹೃದಯರೂ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ.

ನನ್ನ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಮುನ್ನಡಿಯೊಂದನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡಿರೆಂದು ಗುರುವರ್ಯರಾದ ಮೈ. ವಿ. ಜಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಅವರಿಗೆ ಪಾರ್ಥಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಓಗೊಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಳವಡ ಅನುಭವದ ಮುನ್ನಡಿಯನ್ನು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿರಲಾರೆ. ನನ್ನ ಪರಮ ಮಿತ್ರರೂ, ಕವಿವರ್ಯರೂ ಆದ ಡಾ|| ಕರ್ಕಿ ಅವರು ಈ ಪುಸ್ತಕ ಬೆಳಕು ಕಾಣಲು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೂ ನನ್ನ ಅಭಿವಂದನೆಗಳು. ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ವೇಳೆಗೆ ಮುದ್ರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, 'ವಿಶ್ವಭಾರತ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್ಸು'ದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಪರಮಮಿತ್ರ ಎಮ್. ಬಿ. ವೆಂಟಮುತ್ತಿ ಯವರನ್ನು ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಮನ್ನಿಸದಿರಲಾರೆ.

—: ಕನ್ನಡಂಗಲ್ಲೆ :—

ಸಂಕಲನಕಾರರು—

ಚೈತ್ರಶುದ್ಧ ೧ ನಂದನನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ

ಶಾ. ಶಕ. ೧೮೭೪.

ಮುಡಿಪು.

ಕಣ್ಣುರೆಯಾದ 'ಕುರಿತೋದದ'

ಜನಪದ ಕವಿ.

ತಿ|| ಕೈ|| ಸಾವಳಿಗಯ್ಯ ರಾಜಯ್ಯ ಗವ್ವಗಿಮಠ.

ಕೇರೂರ.

ನಿಮ್ಮ ಹಂತಿಯಹಾಡು, ಗುಮ್ಮ ಎದೆಯೊಳಗುಳಿದು
ನೆಮ್ಮದಿಯ ಹಾದಿ ಉಸುರಾಗಿ | ನನ್ನಪ್ಪ
ಸುಮ್ಮನಿರಲಿಲ್ಲ ಎದೆಯೊಳಗೆ

|| ೧ ||

ಹಾಡಿದಿರಿ ನಿನ್ನಾಡ, ಕಾಡು ಕೇಳಿದವಂದು
ನಾಡೆಂದು ಕೇಳಿ ಚೆಲುವಾಗಿ | ಇರಲೆಂದು
ಚಾಡಿ ಹೇಳುವೆನು ಜಗದೊಳಗೆ

|| ೨ ||

ತಂದೆ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಿಗೆ, ತಂದಿರುವೆ ನಿನ್ನಾಡ
ಕಂದಯ್ಯನೆಂದು ಬಿಗಿದಪ್ಪು | ಹಾಡುದಕೆ
ಮುಂದೆನಗೆ ಹರಸು ಮಮಮತೆಯಲಿ

|| ೩ ||

B. S. G.

ಒಪ್ಪೋಲೆ

ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು	ಪುಟ	ಪದ್ಯ
ಮುತ್ಯಚ್ಚಿ	ಮುತ್ಯಚ್ಚಿ	೫	೨೧
ಅಗ್ಗಣಗಿ	ಅಗ್ಗವಣಿ	೫	೨೨
ಹಾಲುಣ್ಣಲು	ಹಾಲುಣಲು	೧೦	೪೭
ಚಿಂತಿಸಿ	ಚಿಂತಿಸಿ	೧೫	೭೨
ತುಟಿಯ	ತುಟಿಯ	೧೬	೭೫
ಕಂತು	ಕುಂತು	೧೯	೮೯
ನಾಡೂಳಗೆ	ನಾಡೊಳಗೆ	೨೧	೬
ಪವಣಕೆ	ಪಡುವಣಕೆ	೩೦	೫೦
ನನ್ನಯ್ಯಾ	ನನ್ನಯ್ಯ	೩೫	೭೬
ದಿನಬಿಂತು	ದಿನಬಂತು	೩೯	೨
ಕೊಡಗೂಸು	ಕೊಡಗೂಸು	೪೦	೧೭
ಕೊಡೆಗೂಸು	ಕೊಡಗೂಸು	೪೦	೧೩
ಮನೆದೊಳಗೆ	ಮನದೊಳಗೆ	೪೦	೧೪
ಕೈಮುಗಿದು	ಕೈಮುಗಿದು	೪೭	೪೯
ಎದೆಯೊಳು	ಎದೆಯೊಳಗೆ	೫೨	೭೦

ಪ ರಿ ವಿ ಡಿ .

೧. ಬಿಜ್ಜಮಹಾದೇವಿ.	೧
೨. ಬೇಡರಕನ್ನಯ್ಯ	೨೦
೩. ಕೋಳೂರ ಕೊಡಗೂಸು.	೩೮
೪. ಗೊಲ್ಲಾಳ.	೫೩

* ಬಿಜ್ಜಮಹಾದೇವಿ *

ಸೂಚಕ ಪದ್ಯ:-ಬಿಜ್ಜಮಹಾದೇವಿಯು, ಉಜ್ಜಳಶಿವರಣಿಯು

ಸಜ್ಜೆಯೊಳು ಶಿವನು ಕೂಸಾಗಿ | ಮಲಗಿರಲು

ಸಜ್ಜಾ ಗುಣತಿನಿಸಿ ಸಲುಹಿದಳು || ೧ ||

ಶಿವರಣಿ ನಿನ್ನಾಡ, ಭವದೊಳಗೆ ಹಾಡುವದು

ಶಿವಸದಕೆ ಮಿಗಿಲು ನಿತ್ಯದಲಿ | ಕೊನೆಯುಂಟೆ

ಶಿವಭಕ್ತಿಸಾರ ತಿಳಿಸುದಕೆ || ೨ ||

ನಿನ್ನ ಹಾಡಿನ ಬಳ್ಳಿ, ನನ್ನಿ ಹಂದರ ಹಬ್ಬಿ

ಕನ್ನೆ ಭಕ್ತಿಯೊ ಮಿಡಿಯಾಗಿ | ಮೀಸಲವು

ಮುನ್ನ ತಂದೆಯೊ ಎಡೆಗಾಗಿ || ೩ ||

ಕುಂತಳೆಯ ಶಿವಪುರವು, ಎಂತು ಹೇಳಲು ಬೇಕು

ಕಂಠೆಕಾಯಕದ ನಾಡಂದು | ಬಿಜ್ಜರದು

ಎಂಥ ಮನೆತನವೊ ಶಿವಮತಕೆ || ೪ ||

ಅಮ್ಮನುಹಾದೇವಿಯು, ನಮ್ಮ ಧರುಮದ ಶರಣಿ
ಹೆಮ್ಮೆ ನನುಗಿಂದು ಹಾಡುದಕೆ | ಹುಟ್ಟಿದಳು
ಸೊಮ್ಮು-ಬಿಜ್ಜ ರಾ ಮನೆಯೊಳಗೆ

ತಂದೆಯೂ ಸಂಪತ್ತು, ಎಂದು ಕರಗುವದುಂಟೆ
ಬಂದು ಲಕ್ಕಸಮಿ ಮನೆಯೊಳು | ಜಂಗನುಕೆ
ಹೊಂದಿ ನಡೆದಿತ್ತು ದಾಸೋಹ

|| ೬ ||

ಮೊಸಲಕೆ ವರಗನ್ನೆ, ವಾಸನೆಯು ಕಮರಿತ್ತು
ನಾಶವಾಗದಾ ಶಿವಭಕ್ತಿ | ಆಶರಣಿ
ಈಶನೋಂಪೆಯೊಳು ಹಗಲಿರುಳು

|| ೭ ||

ಪಿಣಿಯಲಿ ಕೂಸುಗಳ, ಕಾಣುತಲಿ ಎತ್ತಿಳಿಸಿ
ಮಾಣಿಸುವಳವರ ನೋವುಗಳ | ನಿತ್ಯದಲಿ
ಜಾಣಿಮಾದೇವಿ ಶಿವಶರಣಿ

|| ೮ ||

ಶಿವಮಾಸ ಶ್ರಾವಣವು, ಶಿವಭಜನೆ ನೆಡೆಯುವದು
ಶಿವಕೊಟ ಸುತ್ತ ಕೂಡುವದು | ನಾಡೊಳಗೆ
ಶಿವಲೀಲೆ ಜಗಕೆ ಸಾರುದಕೆ

ಶಿವಪುರದ ಮಠದೊಳಗೆ, ಶಿವಲೀಲೆ ಹಾಡಿದರು
ಶಿವಗುಂಟೆ ತಾಯಿ ಸರದೇಶಿ | ತಿರಿದುಂಡ
ಶಿವನಾಸ ನಿತ್ಯ ಸುಡಗಾಡ

|| ೧೦ ||

ಹೆಂಡರಿಬ್ಬರು ಕೇಳಿ, ಮಂಡೇರು ಕದನಿಗಳು
ಭಂಡಾಗಿ ಶಿವನು ಮನೆಬಿಟ್ಟು | ಸೇರಿದನು
ರುಂಡಧಾರ್ಯಾಗಿ ಸುಡಗಾಡ

|| ೧೧ ||

ಮಕ್ಕಳವನಿಗೆ ಮೂರು, ಮಿಕ್ಕ ಊಳಿಗ ಉಂಟು
ಕಕ್ಕಸವ ಬಿಡುವ ಸುಖವಿಲ್ಲ | ತಾಯಿಯನೆ
ಮಿಕ್ಕುವರು ಉಂಟೆ ಜಗದೊಳಗೆ

|| ೧೨ ||

ಹಾಡ ಕೇಳಿದ ಶರಣೆ, ಮಾಡಿದಳು ಬಲು ಚಿಂತಿ
ಕೇಡ ಬಗಿಸುವದೆ ಶಿವ ನಿನಗೆ | ನಾನಿದ್ದು
ನೋಡಿ ಸಲಹುವೆನು ತಾಯಾಗಿ

|| ೧೩ ||

ಕೆಂಜಿಡೆಯ ಬಿಟ್ಟಿರುವಿ, ಮಂಡೆಹದಗೆಟ್ಟಿಹುದು
ರುಂಡಮಾಲೆಯನೆ ಹಾಕಿರುವಿ | ಕೊರಳೊಳಗೆ
ಕೆಂಡಗಣ್ಣೊಂದು ಹಣೆಯೊಳಗೆ

|| ೧೪ ||

ಡೋಗಿ ಬಟ್ಟೆಲ ಹಿಡಿದು, ದೋಗಿ ಜಗದೊಳು ತಿರಿದು
ಜೋಗಾಗಿ ಬೂದಿ ನೈತುಂಬ | ಬಡಕೊಂಡು
ಹೀಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಸಹಿಸುವೆನೆ

|| ೧೫ ||

ಹಾವಿನಾಭರಣಗಳು, ಯಾವತಾಣದಲುಂಟು
ಸಾವ ಬಗೆಸುವರೆ ಹೆಡೆಹಿಡಿದು | ತರವಲ್ಲ
ಹಾವಗೂಡೇಕೆ ಹುಡುಗಾಟ

|| ೧೬ ||

ಸುಡಗಾಡ ನಾಸವದು, ಕಡೆಗಾಲ ಜೀವನಿಗೆ
ಎಡೆಯಾಗುದೈತಿ ಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ | ನಾನಿದ್ದು
ಸುಡಗಾಡನಾಸ ನಿನಗೇಕೆ

|| ೧೭ ||

ತಾಯಿ ಇಲ್ಲದ ನಿನ್ನ, ಕಾಯಬಾಡಿದೆ ಶಿವನೆ
ನ್ಯಾಯವೇ ಸಾರಿ ಹೇಳುವದು | ಶಿವಲಿಂಗ
ತಾಯಿ ಕಳಕೊಂಡ ಪರದೇಶಿ

|| ೧೮ ||

ತಾಯಿ-ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೇಳು, ಕಾಯಿ ಹೂಗಳ ಭಾರೆ
ಖಾಯೆ ನಿನಭಾರ ನನಗುಂಟೆ | ಮಗುವಾಗು
ತಾಯಾಗಿ ನಗುವೆ ಶಿವಲಿಂಗ

|| ೧೯ ||

ತೊಗಲ ಹೊದ್ದಿದಿ ದೇವ, ನಗುತಲಿದೆ ಜಗವೆಲ್ಲ

ತಗೆದಿಡೀರೂಪ ಒಪ್ಪುವದೆ | ತಿವಲಿಂಗ

ಮಗುವಾದರೆನಗೆ ತೊಡಿಸುವೆನು

|| ೨೦ ||

ಗುಂಡಿಯದೆ ಮುಂಡಾಸ, ಗೊಂಡೆಗಳ ಗರಿಯೆಂಟು

ತೊಂಡಲ್ಮುತ್ತಿನ ತುರಾಯಿಯೊ | ಚೆಲುವಂಗಿ

ಗುಂಡಂಚೆ ಪಂಜೆ ಮುಪ್ಪಚ್ಚಿ

|| ೨೧ ||

ರಂಜಣಿಗಿ ಅಗ್ಗಣಿಗಿ, ಮಂಜು ಹರಿಯಲು ಕಾಸಿ

ನಂಜುಂಡ ನಿನ್ನ ಎರೆಯುವೆನು | ಮಗನಾಗು

ಕಂಜಡೆಯ ಹಿಕ್ಕಿ ಹೆಡೆಸೊಗೆದು

|| ೨೨ ||

ಮುಚ್ಚು ಮರೆ ಮಾಡುಣಿಸಿ, ಎಚ್ಚರದಿಸಲಹುವೆನು

ಹೆಚ್ಚೇಕೆ ತಿವನೆ ಮಗುವಾಗು | ಎಣೆಯಾರು

ಇಚ್ಛೆಯಲಿ ನೀನು ಮಗನಾಗೆ

|| ೨೩ ||

ಪರಿಸರಲಿ ಹಲಬುತಲಿ, ಹರಭಜನೆ ಮಾಡುತಲಿ

ಹರಮೆಚ್ಚಿ ಚೀರಿ ಕೊಸಾದ | ತಿವರಣೆ

ಅರಿತು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಹರುಷಾಗಿ

|| ೨೪ ||

ದೇವದುಂದುಭಿ ನೊಳಗಿ, ತೀವಿದವು ಗಗನದೊಳು
ಹೂವ ನುಳೆಗರೆದು ಶಿವಗಣವು | ಹಾಡುತೆರಿ
ಜೀವಲೋಕೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಂಬಿ

|| ೨೫ ||

ಎಳು ಸೂರರ ಬೆಳಕೆ, ಹೇಳಿ ಹೀಯಾಳಿಸಿತು
ಭಾಳಲೋಚನನ ಶಿಸುರೂಪ | ಶಿವಶರಣೆ
ತಾಳಿ ತಾಯ್ತನವ ಹಾಲುಣಿಸಿ

|| ೨೬ ||

ಎಣ್ಣೆ-ಕತ್ತರಿ ಹೂಸಿ, ಕಣ್ಣು-ಮೂಗನು ತಿದ್ದಿ
ಚೆನ್ನಿಗನ ಚೆಲುವ ಶಂಕರನ | ಎರೆದೆತ್ತಿ
ನನ್ನಿಯಲಿ ಅಪ್ಪಿ ಹಾಲುಣಿಸಿ

|| ೨೭ ||

ಕರೆಸಿದರು ಜಂಗಮರ, ನೆರೆಸಿದರು ಪರಸಿಯನೆ
ಹೊರಿಹೊರಿಸಿ ದಾನ ನೀಡಿದರು | ದಾಸೋಹ
ಭರದಿ ನಡೆಸಿದರು ನಿತ್ಯದಲಿ

|| ೨೮ ||

ಕೇರಿಯೊಳು ಕೆಳದಿಯರು, ಓರಗೆಯ ಗೆಳತಿಯರು
ಸಾರಿ ಬರುಬರುತ ಕೇಳುತಲಿ | ನಾನೆದುಂಬಿ
ತೋರಿ ಮುಂಬರುವ ಶುಭಚಿಹ್ನೆ

ಕಪ್ಪುಗಾಡಿಗೇನಾಡಿ, ಅಸ್ತಿ ಮಗುವಿಗೆಹಚ್ಚಿ
ಜಸ್ತಿ ಸುತ ಕಾಯ್ದು ಹಗಲಿರುಳು | ದೀವಿಗೆಯ
ತಪ್ಪದಲೆ ಶಿನನ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು || ೩೦ ||

ಹುಟ್ಟಿರುವ ಶುಭದಿನದಿ, ಇಟ್ಟು ಕರೆಯಲು ಹೆಸರ
ತೊಟ್ಟಿಲಕೆ ಹಾಕಿ ಜೋಯೆಂದು | ಕರೆಸಿದರು
ನೆಟ್ಟಿ ಶಿನಮಠದ ಜಂಗಮನ || ೩೧ ||

ಶಿವಮಂತ್ರ ಉದಿದನು, ಶಿನಮಠದ ಜಂಗಮನು
ಶಿವಲಿಂಗನೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು | ಕೂಗಿದನು
ಶಿವರೂಪ ಕೂಸು ನಗತಿತ್ತು || ೩೨ ||

ಶಿವಶರಣಿ ನಾದೇವಿ, ತನಕದಲಿ ಉಡಿಯೊಡ್ಡಿ
ಭವಹರನ ಎತ್ತಿ ಮುಂಡಾಡಿ | ನಮಿಸಿದಳು
ಭವನಾಶಪಾದ ಜಂಗಮಗೆ || ೩೩ ||

ಮನೆಮನೆಗೆ ದಾದಿಯರು, ಒಣಸು ಒಯ್ಯಾರಾಗಿ
ತನಯನಿಗೆ ಶಿವಗೆ ಹೆಸರಿಡಲು | ಬರೆಂದು
ಕೆಣಕೆಣಕಿ ಕರೆಯೆ ನಾರಿಯರು || ೩೪ ||

ಸಿಂಗಾರವುಟೆಗೊಂಡು, ಸಿಂಗಾರವಿಟೆಗೊಂಡು
ಹೆಂಗಳೆಯರಾಗ ನಲಿನಲಿದು | ಅರಮನೆಯ
ಸಿಂಗಾರಸಾಲೆ ತುಂಬಿದರು

|| ೩೫ ||

ನೆರೆಮನೆಯ ರಮಣಿಯರು, ಹಿರೆಮನೆಯ ಚೆನ್ನೆಯರು
ಹರೆದೆಯರು ಊರ ಮುತ್ತೈದಿ | ಮುದಕಿಯರು
ನೆರೆದರರಮನೆಗೆ ಕನ್ನೆಯರು

|| ೩೬ ||

ಹೊನ್ನ ತೊಟ್ಟಿಲಕಟ್ಟಿ, ರನ್ನ ಮುತ್ತಿನಹಗ್ಗ
ಚೆನ್ನ ಹರದೆಯರು ಗುಂಪಾಗಿ | ಹಾಕಿದರು
ರನ್ನಗಂಬಳಿಗೆ ಶಾಸಕ್ಕಿ

|| ೩೭ ||

ಹಡದವ್ವ ಮೂದೇವಿ, ತಡಬಡನೆ ಶಾಸಿಯೊಳು
ಬೆಡಗಿನಲಿಬಂದು ಮಂಡಿಸಲು | ಐದೇರು
ತಡೆಡು ಶಾಸಕ್ಕಿ ಎತ್ತಿದರು

|| ೩೮ ||

ಚೆನ್ನದಾರತಿ ತುಂಬಿ, ರನ್ನಗಳಸವನಿಟ್ಟು
ಚೆನ್ನ ಹರದೆಯರು ಮಂಗಲನ | ಎತ್ತಿದರು
ಹೊನ್ನ ತೊಟ್ಟಿಲಕೆ ಕೂಸ್ತಾಕಿ

|| ೩೯ ||

ಬೆರಳಿಗುಂಗರವಿಡಿಸಿ, ಕೊರಳ-ಪದಕವ-ಹಾಕಿ
ಸಿರಪೇಚು ತಲೆಗೆ ನಜ್ಜರದು | ಉಡದಾರ
ವರ ಮುತ್ತಿನೆಳೆಯ ಕಟ್ಟಿದರು

|| ೪೦ ||

ಮುತ್ತಿನಾ ಕುಂಚಿಗಿಗೇ, ಒತ್ತಿ ಕುಸುರನು ತೆಗೆದು
ಸುತ್ತ ಮಣಿಕೆಚ್ಚಿ ಹೆಣೆದಿರುವೆ | ಹೊದಿಕೆಯೊಳು
ಬತ್ತಲೆಯ ಚಂದ್ರ ಕೂಸೇನೊ

|| ೪೧ ||

ತೊಟ್ಟಿಲದ ಸರಪಳಿಯ, ಬೊಟ್ಟು ಕುಂಕುನುದವರು
ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಿಂತು ಜೋಯೆಂದು | ಗಲ್ಲಿಸಲು
ಬೊಟ್ಟಿತ್ತಿ ಶಿವನು ಆಡಿದನು

೪೨ ||

ಕಂಕಣಬಳಿಗಿಟ್ಟು, ಬಿಂಕದಲಿ ರುಣಕಿಸುತ
ಕಿಂಕರಿಯ ನುಡಿಸಿ ಹಾಡಿದರು | ಧನಿಯೆತ್ತಿ
ವಂಕ ನೋಟಾದ ಚೆಲುವೆಯರು

|| ೪೩ ||

ಜೋ ಜೋ ಶಿವನೆ

ಕೈಲಾಸ

ಶಿವನೆ ಶಿವಲಿಂಗ ಜೋ ಜೋ

|| ಪ ||

ತಿವುರಗಳ ಸುಟ್ಟೆಂದು, ಶಿವನೀನು ದಣಿದಿರುವಿ
ತನೇನೀಗೋ ಹರನೆ ದಣುವಿಂದು | ಆಡ್ಯಾಡಿ
ಭವದೊಳಗೆ ನೀನು ಕೂಸಾಗಿ || ಜೋ ಜೋ || || ೪೪ ||

ಸಿಟ್ಟು ಬಂದರೆ ಶಿವನೆ, ತಟ್ಟಲಾರರು ಯಾರು
ತಟ್ಟಿ ಸುಟಗೊಂಡ ದಕ್ಷೆಂದು | ಸಿಟ್ಟಿಳಿದು
ಹುಟ್ಟಿ ಮರೆತಾಡು ಕೂಸಾಗಿ || ಜೋ ಜೋ || || ೪೫ ||

ಬೋಳೆ ಶಂಕರನಯ್ಯ, ಕೇಳದಲೆ ವರಕೊಟ್ಟಿ
ಕೀಳಾಗಿ ಲೋಕ ಕೆಳಗಿಳಿತು | ಸಾಕಾಗಿ
ಹೇಳುದಕೆ ಶಿವನೆ ಕೂಸಾದಿ || ಜೋ ಜೋ || || ೪೬ ||

ಕಾಳಕೂಟದ ವಿಷವ, ಗೋಳಿಡಲು ದೇವಗಣ
ಹೇಳದಲೆ ನುಂಗಿ ಮೈಯುರಿಯೆ ನಾರಿಸಲು
ಹಾಲುಣ್ಣಲು ಶಿವನೆ ಶಿಸುವಾದಿ || ಜೋ ಜೋ || || ೪೭ ||

ರುಂಡ-ಮಾಲೆಯ ಹಾಕಿ, ಕೆಂಡ-ಗಣ್ಣನು ತೆರೆದು
ಭಂಡಾಗಿ ಸೇರಿ ಸುಡಗಾಡ | ತಿರಿದುಂಡು
ಚೆಂಡಿತನ ಬಿಡಲು ಕೂಸಾದಿ || ಜೋ ಜೋ || || ೪೮ ||

ಬಿಲ್ಲಿಲೊಗೆಯಲು ಮೆಚ್ಚಿ, ಕಲ್ಲಿಲೊಗೆಯಲು ಒಲದಿ

ಚೆಲ್ಲಿ ನೀರುಗಳೆ ಕನ್ನನಿಗೆ | ತೋರಿಂದು

ಚೆಲ್ಲಾ ಟಾಡಲು ಕೂಸಾದಿ || ಜೋ ಜೋ || || ೪೯ ||

ಬೋಳೆ ಶಂಕರನಾದಿ, ಕಾಳಭೈರನಿಯಾದಿ

ಹೇಳುದುಕೆ ಭೀತಿ ಲೀಲೆಗಳ | ಮಾಡಿಂದು

ಬಾಲ ಲೀಲೆಗೆಲೆ ಕೂಸಾದಿ || ಜೋ ಜೋ || || ೫೦ ||

ಚೆಲುವ ಚೆನ್ನಿಗ ಜೋರೆ, ನಿಲುವ ಗನ್ನಡಿ ಜೋರೆ

ಎಳೆವರೆಯೆ ಬೆಳೆಗು ಜೋ ಜೋರೆ | ಹಾಡ್ವಾಡಿ

ಚೆಲುವೆಯರು ಕೂಸ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು || ಜೋ ಜೋ || || ೫೧ ||

ಸಾಸಿರದ ಹೆಸರೊಳಗೆ, ಮಾಸದಿರು ಹೆಸರೊಂದು

ಕೂಸ ಶಿವಲಿಂಗ ಹೆಸರಿಟ್ಟು | ಐದೆಯರು

ಬೀಸಿ ತೊಟ್ಟೆಲವ ತೂಗಿದರು || ಜೋ ಜೋ || || ೫೨ ||

ಹೆಸರಿಟ್ಟ ಹರದೆಯರು, ಹೊಸ ಮುತ್ತಿನುಡಿಕಟ್ಟಿ

ನಸುನಕ್ಕು ನಕಲಿಯೊಡಪಾಡಿ | ನಿಂತಿರಲು

ಗಸನೆ ಪಡುವಣಕೆ ದಿನಮುಣಗಿ || ೫೩ ||

ಹಸಿವು ನೀರನು ಮರೆತು, ಹೊಸ ಮಾತನಾಡುತಲಿ
ಹಸನೆಯರು ನಡೆದು ಬೇಗಿನಲಿ | ಮನೆಗೆಲಸ
ಹೊಸಬತ್ತಿ ದೀಪ ತುಂಬುದಕೆ

|| ೫೪ ||

ಬಂದ ಕೆಂಚೆಯೆರೆಲ್ಲ, ಹಿಂದಿರುಗಿ ಮನೆಸೇರಿ
ಕಂದ ಶಿವಲಿಂಗ ತಾನಾಡಿ | ತೊಟ್ಟಲವು
ಚಂದಾಗಿ ತೂಗಿ ಬಲುಹಾಡಿ

|| ೫೫ ||

ಬರಿಯ ತೊಟ್ಟಲದೊಳಗೆ, ಹರನೊಬ್ಬ ಮಲಗಿರಲು
ಜರಿಜರಿದು ಜೀಕ ತೊಟ್ಟಲಕೆ | ಮಾದೇವಿ
ಹರನಾಟ ನೋಡಿ ಮೈಮರೆತು

|| ೫೬ ||

ಹೊತ್ತು ಮುಣಗಿತು ಶಿವನೆ, ಸುತ್ತ ಕತ್ತಲವಿಲ್ಲ
ಎತ್ತ ನೋಡಿದರು ಶಿವಬೆಳಕು | ತೇಲುತಲಿ
ಚಿತ್ತವೊಂದಾಗಿ ಜಗವೊಂದು

|| ೫೭ ||

ತಾಯಿ ಕೂಸಿನ ಶರಣೆ, ಮಾಯೆಯಲಿ ಉಣತಿನಿಸಿ
ಕಾಯ ಬಲಗೊಂಡು ಸುಖದಿದ್ದು | ಬಾಳೆಂದು
ಆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಡೆತನೆಕೆ

|| ೫೮ ||

ಕಣ್ಣ ದಿಟ್ಟಿಯು ನಟ್ಟು, ಸಣ್ಣಾಗಿ ಸೊರಗುವನು
ಮಣ್ಣ ಮೂದಾರಿ ಎಣ್ಣೆಯಲಿ | ಬಿಡದೆರಚಿ
ಕಣ್ಣ ಬಡಕೊಂಡು ಇಳಿದೊಗೆದು

|| ೫೯ ||

ಮುಟಗಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಚಿಟಿಗುಪ್ಪು ಕೈಯೊಳಗೆ
ವಟಗುಡುತ ದಿಟ್ಟಿ ಇಳಿದೊಗೆದು | ಬೆಂಕಿಯಲಿ
ಕಟುಗಾಗಿ ಕೆಮರಿ ಹಾರೆಂದು

|| ೬೦ ||

ಬಿದಿಗಿ ಚಂದ್ರನುಬೆಳೆದು, ಹುದಗಿರುವ ಬೆಳಕನ್ನು
ಪದಸಿನಲಿ ಸುತ್ತ ಚಲ್ವಂತೆ | ಶಿವಕೂಸು
ನೆದರೊಡೆಯುವಂತೆ ದಿನಬೆಳೆದು

|| ೬೧ ||

ಕೂಸಾದ ಶಿವಲಿಂಗ, ಸೋಸಿನೋಡಿದನವಳ
ಸೂಸಿ ಹರಿಯಲೀ ಶಿವಭಕ್ತಿ | ಸಗ್ಗಕ್ಕೆ
ಮಾಸದುಳಿಲೆಂದು ಜಗದೊಳಗೆ

|| ೬೨ ||

ಶಿವಲಿಂಗನಾಡಿದನು, ಶಿವಲೀಲೆ ನಿತ್ಯದಲಿ
ಶಿವರಣೆ ನೋಡಿ ಕಣ್ತುಂಬ | ಹಿಗ್ಗಿರಲು
ನೆವತೊಟ್ಟ ನೊಮ್ಮೆ ಬಳಲುತಲಿ

|| ೬೩ ||

ಆರು ತಿಂಗಳ ಕೂಸು, ಚೀರೆ ಬದಲಾಯಿಸಿತು

ಚೀರಿ ಮೈಸೆಟಿಸಿ ಕಳೆಗುಂದಿ | ಸೆಟೆಬೇನೆ

ತೋರಿಸಿತು ಗುಡ್ಡ ಮೇಲೇರಿ

|| ೬೪

ಕಟೆನಾಯಿಯೊಳು ಜೊಲ್ಲು, ತಟೆತಟೆನೆ ಬಲುಸೋರಿ

ಸೆಟೆಬೇನೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಹೊಟ್ಟುಬ್ಬಿ | ಒಡೆಯುವದೊ

ವಟೆನೆಂದು ಭೀತಿ ತೋರಿಸಿತು

|| ೬೫

ನೋಡಿ ಬೇನೆಯ ಕೂಸ, ಕೋಡಿ ಹರಿಯಿತು ದುಃಖ

ಬಾಡಿ ಹೋಯೆಂದು ಎದೆಯತ್ತು | ಶಿವಶರಣೆ

ಪಾಡ ನೋಡೆನೆಲೆ ಶಿವಲಿಂಗ

|| ೬೬

ಅತ್ತುಕರೆಯಲು ಬೇಡ, ಕುತ್ತು ದಾಟಲು ಬೇಕು

ಸುತ್ತ ನಾಡಿಂದ ಜಾಣರನು | ಕರೆತರಿಸಿ

ಬತ್ತಿರುವ ಕೂಸ ತೋರಿಸಲು

|| ೬೭

ಮಂತ್ರಗಾರರು ಊದಿ, ಯಂತ್ರಗಾರರು ಕಟ್ಟಿ

ತಂತ್ರಿಗಳು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು | ಕೂಸಿಗಲೆ

ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರಗಳು ಹುಸಿಯಾಗಿ

|| ೬೮ ||

ಕಾಡಸಿದ್ದರ ಕೂಡ, ನಾಡಬುಡಬುಡಕಿಗಳು
ನಾಡಿಪರಿಕಿಸಲು ತಿಳಿಯದಲೆ | ಆರೋಗ
ಕಾಡಸೇರಿದರು ಹೇಳದಲೆ

|| ೬೯ ||

ರೋಗವರಿಯದೆ ವೈದ್ಯ, ಕಾಗಿಯಾದನು ನೋಡಿ
ಹೋಗಲಾಡಿಸದೆ ಆರೋಗ | ಬಲುಬೆದರಿ
ಬೇಗ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಚಿಂತೆಯಲಿ

|| ೭೦ ||

ಬೇಸರವ ಮಾಡದಲೆ, ಕೂಸ ತೋರಿಸುವಳು
ನಾಶವಾಗುತಲಿ ಸಂಪತ್ತು | ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ
ಲೇಸಾದರೆ ಸಾಕು ಶಿವಗೂಸು

|| ೭೧ ||

ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿ ನೊಂದು, ಉಂಬಳುಡಳಾ ಶರಣಿ
ನಂಬಿ ಹೇಳಿದುದ ಮಾಡಿದಳು | ಆರೋಗ
ಕುಂದದಲೆ ಕೂಸ ಕಂದಿಸಿತು

|| ೭೨ ||

ಸೆಟವಿದೇವಿಯ ನೆನೆದು, ಮುಡಪು ಕಟ್ಟಿದಳೆಂದು
ಹಟಬೇಡ ನನ್ನ ಮಗನೊಡನೆ | ಎಲೆದೇವಿ
ಚಟಿತರವೆ ಕೂಸ ಕೊಲ್ಲುವದು

|| ೭೩ ||

ನೂಡಿದಳು ಆರೈಕೆ, ಪಾಡ ನೋಡದೆ ಶರಣೆ
ಕೇಡ ತಪ್ಪಿಸಲು ಹಗಲಿರುಳು | ಶಿವಕೂಸು
ನೋಡಲನುವಾಯ್ತು ಶಿವಭಕ್ತಿ

|| ೭೪ ||

ಹೆಚ್ಚಾಯಿತಾರೋಗ, ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದಳು ಶರಣೆ
ಎಚ್ಚರನೆ ತಪ್ಪಿ ಬೋರಾಡಿ | ತೋಚದಲೆ
ಕಚ್ಚಿದಳು ತುಟಿಯ ಹಾಹಾರಿ

|| ೭೫ ||

ಮಗನೆ ನಿನ್ನೊಳು ನಾನು, ಬಗೆಯದಲೆ ಏನೊಂದು
ಹಗಲಿರುಳು ಎತ್ತಿ ಆಡಿಸಿದೆ | ನೀನಿಂದು
ಜಗತೊರೆಯೆ ನಾನು ಬಾಳುವೆನೆ

|| ೭೬ ||

ನಿನಗಾಗು ಗೋಳನ್ನು, ಮನನೋಡದಿನ್ನುಂದೆ
ತನಯ ಹರಣವನು ನೀಗುವೆನು | ನಿನ್ನೊಡನೆ
ಎನಗೆ ಸಾಕಿನ್ನು ಈಲೋಕ

|| ೭೭ ||

ಗೋ! ಹಾರಿದೆನು ಶಿವನೆ, ಛೇ! ಹೋಗಲೀಜೀವ
ಭೋ! ಹೇಳೆಂದು ಉಪ್ಪರಗಿ | ಮೇಲಿಂದ
ಹಾ! ಹೋಕಾಲನೆ ಶಿವಲಿಂಗ

|| ೭೮ ||

ಉಪ್ಪರಿಗಿ ಮೇಲಿಂದ, ಧುಪ್ಪೆಂದು ಬೀಳುವಳು
ತಪ್ಪಿದನು ಹಾದಿ ನಾನೆಂದು | ಶಿವಲಿಂಗ
ಅಪ್ಪಿದನು ರೂಪ ತೊಟ್ಟೆಗೊಂಡು

|| ೭೯ ||

ಎನ್ನೊಡನೆ ಮಾತಾಡು, ಸನ್ನುತದ ಶಿವರರಣಿ
ನನ್ನಿಯಲಿ ತಾಯಿ ನೀನೆನಗೆ | ಮುಣುಗಿದರೆ
ಎನ್ನ ಸಲಹುವರು ಯಾರುಂಟು

|| ೮೦ ||

ನಿಜಪದವ ನಿನಗೀನೆ, ನಿಜರರಣಿ ಬೇಡೆನ್ನ
ನಿಜರೂಪ ತೋರಿ ಶಿವಲಿಂಗ | ನೆನ್ನುತಲಿ
ಭಜಿಸಿದಳು ರರಣಿ ಕೈಮುಗಿದು

|| ೮೧ ||

ಕರುಣೆನಿಧಿ ಶಿವನೀನು, ಚಿರಸುಖದಿ ಇರುವಂತೆ
ವರನೀಡು ಎನಗೆ ಬೇರೊಂದು | ಬೇಡೆನಲು
ಹರಸಕ್ಕು ಹರಸಿ ಕರೆದೊಯ್ದು

|| ೮೨ ||

ಕೈಲಾಸ ಗಿರಿಯೊಳಗೆ, ಮೇಲಿರಸಲವಳನ್ನು
ಲೀಲೆಯಲಿ ಹಾದಿ ಶಿವಲೋಕ | ಬೆಳಗಾಗಿ
ಹೇಳಿದವು ಕಿರಣ ಜಗಕೆಂದು

|| ೮೩ ||

ಕಸುಕಾದ ದಾಳಿಂಬ, ರಸತುಂಬಿ ಒಡೆದಂತೆ
ನಸುಗೆಂಪು ಒಡೆದು ಮೂಡಲವು | ಶಿವಭಕ್ತಿ
ಹಸುಗೆಂಪು ಹರಿದು ಜಗತುಂಬಿ

|| ೮೪ ||

ಮಾಸದೀ ಶಿವಭಕ್ತಿ, ಸೋಸಿ ನೋಡಿದ ಶಿವನು
ಕೂಸಾಗಿ ಬಂದ ತಾಯೆಂದು | ಮಾದೇವಿ
ಈಶ ಕಡೆಗಾತ ಮನಸೋತ

|| ೮೫ ||

ಬಿಜ್ಜ ಮಹಾದೇವಿಯು, ಉಜ್ಜಳಶಿವಶರಣಿಯು
ಸಜ್ಜೆಯೊಳು ಶಿವನು ಕೂಸಾಗಿ | ಮಲಗಿರಲು
ಸಜ್ಜಾ ಗುಣತಿನಿಸಿ ಸಲಹಿದಳು

|| ೮೬ ||

ಏಳುತಲಿ ನೆನೆಬೇಕು, ಹೇಳದಲೆ ನಿನ್ನೆ ಸರ
ತಾಳವುದ್ದಲಿಯ ತಂಬೂರಿ | ಬಾರಿಸುತ
ಹೇಳಿ ನೆನೆಸಿದರೆ ಕೈಲಾಸ

|| ೮೭ ||

ಸುಂಕರಾಸಿಯ ಕಣಕೆ, ಸಂಕದೇವನ ಬಲವು
ಕಂಕಿಯಾ ಕಣಕೆ ನಿನಬಲವು | ಮಾದೇವಿ
ಸೊಂಕಿದರೆ ರಾಸಿ ಕಣತುಂಬಿ

|| ೮೮ ||

ಹಂತಿಯದು ಹಾಡೆಂದು, ಪಂತಕಟ್ಟಲು ಬೇಡ
ಕಂತಿ ಕರಗುವದು ನಿಂತಲ್ಲೆ | ಮಾದೇವಿ
ಕಂತು ಎದೆಯೊಳಗೆ ಹಾಡಿಸಲು

|| ೮೯ ||

ಶರಣು ಶರಣೆಂಬುವೆವು, ಹರಣ ಹಾರುವತನಕ
ಕರುಣಿಸರಿ ಶರಣಿ ಮಾದೇವಿ | ನಮಗಿನ್ನು
ಹರಸರಿ ಹುಲಸು ಹುಲ್ಲು ಲ್ಲಿಗೊ

|| ೯೦ ||

ಮಂಗಳಂ

ಬೇಡರಕನ್ನಯ್ಯ

ಸೂಚಕ ಪದ್ಯ:- ಬೇಡ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಬೆಲ್ಲಪತ್ತರಿ ಕೊಯ್ದ
ಬೇಡಕನ್ನಯ್ಯ ಶಿವಪೂಜೆ | ಮಾಡಿದರೆ
ನಾಡೊಳಗೆ ನೋಡು ಶಿವರಾತ್ರಿ || ೧ ||

ಚೋಳರಾಯರ ನಾಡು, ಕಾಳತ್ತಿ ಊರೊಳಗೆ
ಪೋಳಗೆರಿಯೊಳು ನಾಯಕನು | ಕಳ್ಳಂದ
ಕಾಳಬಣ್ಣದಾ ಮೈಕಟ್ಟು || ೨ ||

ಹಿಂಡು ಬೇಡರೊಳಯ್ಯ, ಪುಂಡ ಬೇಡನು ಕಾಣೊ
ಗಾಂಡೀವಿ ಮೀರಿ ಕಣದೊಳಗೆ | ಭಕ್ತಿಯೊಳು
ಮಿಂಡನಿಗೆ ಮಿಗಿಲು ಮಂಡಲಕೆ || ೩ ||

ಕಣ್ಣು ಗುಲಗಂಜೇನ, ಬಣ್ಣ ಕಾರ್ಮೋಡೇನ
ಚೆನ್ನ ಮೈಕಟ್ಟು ಹುರಿಯೇನು | ಕಣ್ಣನಿಗೆ
ನುಣ್ಣನ್ನ ಮೀಸಿ ಬೆಡಗೇನು || ೪ ||

ಬಿಲ್ಲವಿದೈಯ ಬಂಟಿ, ಹುಲ್ಲುಬೀಜಕೆ ಗುರಿಯು
ಮಲ್ಲ-ವಿದೈಯೊಳು ಭೀಮಯ್ಯ | ಕಣ್ಣಯ್ಯ
ಭಿಲ್ಲಭೂಪತಿಯು ಹೌದೇನು

|| ೫ ||

ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಬಂಟಿ, ಕಾಟಿ ನೀಗುವ ಬಂಟಿ
ಸಾಟಿ ಹೇಳವಗ ಹಿರಿಬಂಟಿ | ನಾಡೊಳಗೆ
ಈಟಿಯೊಳು ಬಂಟಿ ಸರಿಯಾರು

|| ೬ ||

ಕಾಳತ್ತಿನಾಥನದು, ಹೇಳಲಾರದ ಸತ್ಯ
ಕೇಳಿ ಮಂಡಲವು ನಡಗುವದು | ಕಾಳತ್ತಿ
ಬೀಳುವದು ಅಡಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಲಿ

|| ೭ ||

ಕಾಳತ್ತಿ ಗಿರಿಯೊಳಗೆ, ಏಳು ಕೊಳ್ಳವ ದಾಟಿ
ಕಾಳತ್ತಿನಾಥ ನರಮನೆಯ | ಬಾಗಿಲಕೆ
ಬಾಳ್ವೊತ್ತು ಪೂಜೆ ಕಣ್ಣನದು

|| ೮ ||

ಹಿಂಡು ಬೇಡರಗೂಡಿ, ಗಂಡ ನಾಯಕನಾಗಿ
ಕಂಡ ಕಾಡೊಳಗೆ ಕೂಗತಲಿ | ಕನ್ನಯ್ಯ
ತಂಡು ತಂಡಾಗಿ ಮಿಗತಟ್ಟಿ

|| ೯ ||

ಬಿಲ್ಲ ಕೈಯಲಿ ಹೂಡಿ, ಗಲ್ಲಕೆಂಬನು ಜಗ್ಗಿ
ಹುಟ್ಟಿ ಓಡುದಕೆ ಗುರಿಯಿಡಲು | ಅಹುಟ್ಟಿ
ಚೆಲ್ಲಿ ಹಿಂಡಗಲಿ ಮಯಾಗಿ

|| ೧೦ ||

ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬರುತಿರುವ, ಕನ್ನಯ್ಯಗಂಜುತಲಿ
ಕನ್ನರಿಯ ನೇಗ ಓಡುತಲಿ | ಶಿವಲಿಂಗ
ಬೆನ್ನ ನಾ ಬಿದ್ದೆ ದಯಮಾಡು

|| ೧೧ ||

ಶಿವಲಿಂಗ ಗುಡಿಹೊಕ್ಕು, ಜೀವಕಂಜ್ಯಡಗುತಲಿ
ಶಿವನೆ ಕರುಣಾಳು ಸಲುಹೆಂದು | ಕೈಮುಗಿಯೆ
ಶಿವನಕ್ಕು ಮಾಯೆ ಹೊಡಿದನು

|| ೧೨ ||

ಕಾಣ ಕಾಣುತಲದನ, ಕಾಣುತಲಿ ಅಡಗುದನ
ಬಾಣ ಬತ್ತಳಿಕೆ ಕೆಳಗಿಳಿವಿ | ಕನ್ನಯ್ಯ
ಬಾಣ ಗೊಲಿದವನೆ ಕಾಪಾಡು

|| ೧೩ ||

ನನ್ನಯ್ಯ ನನ್ನೊಡೆಯ, ಮನ್ನಣೆಯ ನೀನೀಡು
ಕನ್ನಯ್ಯ ನುಡಿವ ನುಡಿಕೇಳು | ಚಣದೊಳಗೆ
ತಿನ್ನುದಕೆ ನಿನಗೆ ಸರಿಪಾಲು

|| ೧೪ ||

ಬೇಟಿಬಿದ್ದರೆ ದೇವ, ಸೂಟಿಯಲಿ ನಾಕುಣಿದು
ಆಟಾಡಿ ಇರುಳ ಕಳೆಯುವೆನು | ಸಾಕಾಗಿ
ಲೂಟಿ ನೀಡುವೆನು ಮೂಂಸವನು

|| ೧೫ ||

ಬೇಡನದು ಈ ಭಕ್ತಿ, ಕಾಡೆಂದು ಅನಬೇಡ
ಮಾಡುವೆನು ಸೇವೆ ಕಡೆತನಕ | ಶಿವಲಿಂಗ
ನಾಡಾಣೆ ನನ್ನ ಮನದಾಣೆ

|| ೧೬ ||

ಕರಿಗೊರಲ ಭೂಷಣನೆ, ಕರಿದೊಗಲ ಹೊದ್ದವನೆ
ಹರಹರನೆ ಶಿವನೆ ಭಜಿಸುವೆನು | ಕಾಳತ್ತಿ
ಗುರುದೇವ ಮೆಚ್ಚಿ ನೀ ವರಿಸು

|| ೧೭ ||

ನಸುನಗುತ ಶಿವಲಿಂಗ, ಹಸನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ
ಗಸನೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಗುಡಿಮುಂದ | ಆಚಿಗರೆ
ನುಸುಳಿ ಕಾಡೊಳಗೆ ಓಡುತಲಿ

|| ೧೮ ||

ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟವ ತಿರುಗಿ, ಕಟ್ಟಿಕಡೆ ಕನ್ನಯ್ಯ
ಬಿಟ್ಟನಂಬುಗಳ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು | ಮುಗ್ಗ ರಿಸಿ
ಹೊಟ್ಟೆ ಮೇಲಾಯ್ತು ಆ ಚಿಗರೆ

|| ೧೯ ||

ಹಿಗ್ಗುತ್ತಲಿ ಅರಳುತ್ತಲಿ, ಸಗ್ಗ ಮೂಗೇಣಾಗಿ
ನುಗ್ಗಿ ಒಳಗುಡಿಯ ಅಂಗಳಕೆ | ಕಣ್ಣಿಂದ
ಗೊಗ್ಗಂಚ್ಚುನಡಿಗೆ ಶರಣೆಂದ

|| ೨೦ ||

ಬಂದಿರುವೆ ನನ್ನೊಡೆಯ, ತಂದಿರುವೆ ತಿನ್ನುವಕೆ
ಇಂದುಮೇಖರನೆ ಹಸಿದಿರುವೆ | ನಕ್ಕುಂಡು
ಇಂದು ನೀ ಹಸಿವ ಹಿಂಗಿಸಲಿ

|| ೨೧ ||

ತಾಯಿಯಿಲ್ಲದ ನಿನ್ನ, ಕಾಯ ಬಲು ಬಾಡಿಹುದು
ಬಾಯಾರಿ ಮಾತು ಬರವೊಲ್ಲ | ಬಿಸಿರಗುತ
ಸುಯ್ಯಂದು ಕುಡಿದು ಮಾತಾಡು

|| ೨೨ ||

ಕೆಟ್ಟೆಂದು ಕಿರಾತನ, ಮುಟ್ಟಲಾರೆನ್ನ ದಲೆ
ಸುಟ್ಟಿಟ್ಟ ಮೂಂಸ ಸರಿಪಾಲ | ಕೈಹಾಕಿ
ಇಟ್ಟೆದೆಯ ಸಲಿಸೊ ಜಗದೊಡೆಯ

|| ೨೩ ||

ಭಕ್ತಿಗೆಲ್ಲಿಯ ಕೊರತೆ, ಮುಕ್ತಿಗೆಲ್ಲಿಯ ಆತೆ
ರಕ್ತಮಾಂಸೆಡೆಯ ಮಾದುವಕೆ | ಮೆಚ್ಚುಂಡ
ಭಕ್ತನಿಧಿ ಶಿವನು ಕಾಡೊಳಗೆ

|| ೨೪ ||

ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವನೆಂದು, ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವನೆಂದು
ಸಂಶಯದಿ ಕೆದ್ದು ನುಡಿದವರ | ಸೀಳುವೆನು
ಕೆಂಸನ್ನ ಸೀಳಿ ಒಗೆದಂತೆ

|| ೨೫ ||

ಸಂಜೆಯಾಗುತ್ತ ಬರಲು, ಅಂಜಬೇಡಲೆ ತಿವನೆ
ಸಂಜ್ಞೆ ಡಿದು ಪಹರೆ ಮಾಡುವೆನು | ನಿರುಂಬಳ
ಮುಂಜಾನೆ ತನಕ ಗೈನಿದ್ದೆ

|| ೨೬ ||

ಹುಲಿಕರಡಿ ಸದ್ದುಗಳ, ಬಲಿತಟ್ಟಿ ಅಡಗಿಸಿದ
ಕಲಿತನದಿ ಕಾಯ್ದು ಇರುಳೆಲ್ಲ | ಕನ್ನಯ್ಯ
ಬಲವಂತ ಮುಗ್ಧ ಶರಣಯ್ಯ

|| ೨೭ ||

ಪೂರದಿಕ್ಕಿನ ದೇವ, ಮರಗುತಲಿ ಮನದೊಳಗೆ
ಶರಣ ಕನ್ನನಿಗೆ ಅನುವಾಗಿ | ಮುಂಚಿತವೆ
ನೆರವಾಗಿ ಉದಯ ಹರಿಸಿದನು

|| ೨೮ ||

ಸುತ್ತ ಸೂಸುವ ಕಿರಣ, ಎತ್ತ ಹರಿದವು ನೋಡು
ಉತ್ತಮರ ಭಕ್ತಿ ಸಾರುದುಕೆ | ಕಾಳತ್ತಿ
ಗುತ್ತ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಲಿ

|| ೨೯ ||

ಕಾಳತ್ತಿನಾಥನಿಗೆ, ಚೋಳಭಕ್ತರು ಹೋಗಿ
ಮೇಳ್ಳಿಸಿ ಗುಡಿಯ ಸೇರುದಕೆ | ಕಳ್ಳಂದ
ಕೇಳಿ ಕೈಮುಗಿದು ಗುಡಿಬಿಟ್ಟ

|| ೩೦ ||

ಮನಗಣ್ಣು ಗುಡಿಯೊಳಗೆ, ಜನಗಣ್ಣು ಹೊರಹೊರಗೆ
ಬನದೊಳಗೆ ಕನ್ನ ನಡೆಯುತಲಿ | ತಿರುತಿರುಗಿ
ತನುವಿಗಿಂಬನ್ನು ಬೇಡುತಲಿ

|| ೩೧ ||

ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ನೋಡುತಲಿ, ಮುಂದೆ ಜೈ ಹಾಕುತಲಿ
ಕಂದಿ ಮನದೊಳಗೆ ಹಳಿಯುತಲಿ | ತನ್ನಿರುವ
ಇಂದು ಸಾಕೆಂದು ಕುಗ್ಗುತಲಿ

|| ೩೨ ||

ತಂದೆ ನಿನ್ನಾನಗಲಿ, ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಿ ಹೇಗೆ
ಕಂದನಿಗೆ ಕೈಯ ಬಿಡಬೇಡ | ಶಿವಲಿಂಗ
ತಂದು ಉಣಿಸುವೆನು ಹಸಿಮಾಂಸ

|| ೩೩ ||

ಮಂಜುಂಡು ಹರಿದಡಗಿ, ಮಂಜಾವು ಉರುಳುತಲಿ
ನಂಜುಂಡ ಶಿವಗೆ ಪೂಜಾರಿ | ಹೊರಹೊಂಟ
ರಂಜಣಿಗಿ ನೀರ ಹೊತಗೊಂಡು

|| ೩೪ ||

ಒಳಗುಡಿಯ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ, ಮೊಳಸಾಗಿ ಹೋಗುವಕೆ
ಬೆಳಕಿನಲಿ ಕಂಡ ರಗತೆಲವು | ಮಾಂಸಗಳ
ಮಳಮಳಿಸಿ ಹೊಲೆಯು ಗುಡಿಯಂದು || ೩೫ ||

ತಂದ ಕರಣಗಳುಗ್ಗಿ, ಚಂದದಲಿ ಗುಡಿಬಳಿದು
ಮಿಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೊಂಡದೊಳು | ಪೂಜಾರಿ
ಬಂದು ಸಾಗಿಸಿದ ಶಿವಪೂಜೆ || ೩೬ ||

ಬಿಲ್ವದಳಗಳನೆತ್ತಿ, ಚಿಲ್ವ ಹೂಗಳ ಕೊಯ್ದು
ಜ್ವಲಿಗಳ ತುಂಬಿ ಒಳತಂದು | ವಟಗುಡುತ
ಗೊಲ್ಲನಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮುಗಿಸಿದನು || ೩೭ ||

ಹಾರುವನ ಹರಭಕ್ತಿ, ಮಾರುದ್ಧ ಮಂತ್ರಗಳು
ಹಾರಾಡಿ ನೇದ ವೋದುವದು | ಬೇಸಾಯ
ಹಾರುವಗೆ ಹರನು ಮೆಚ್ಚುವನೆ || ೩೮ ||

ಬೀಗ ಬಿಗಿಹಾಕುತಲಿ, ನೀಗಿದನು ಕಂಠಕವ
ಬಾಣಿಲವ ಮುರಿವ ಬಂಟ್ಯಾರು | ಕಾಡೊಳಗೆ
ನಾಗಭೂಷಣನ ಕಾವಲಿಯು || ೩೯ ||

ಹೊಟ್ಟೆ ಬಲು ಹಸಿದಿರಲು, ತಟ್ಟಿನವನೇಳುತಲಿ
ಜಟ್ಟಿ ಕಡಿತೆಂದು ಗುಡಿಬಿಟ್ಟು | ಮನೆಹೊಕ್ಕ
ಜುಟ್ಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿ

|| ೪೦ ||

ನೆತ್ತಿಯೊಳು ದಿನಬಿಸಿಲು, ಹೊತ್ತೇರಿ ಬರುತಿರಲು
ಸುತ್ತ ತಿರುಗಾಡಿ ಕಳ್ಳಂದ | ಬೇಟೆಯನು
ಹೊತ್ತು ಅವಸರದಿ ಗುಡಿಹೊಕ್ಕ

|| ೪೧ ||

ಹಸಿದಿರುವೆ ಶಿವಲಿಂಗ, ಗಸನೆ ಉಣಬಡಿಸುವೆನು
ತುಸುತಗೆಯೊ ಕದನ ನನ್ನವನೆ | ಗುರುದೇವ
ರಸಮಾಂಸ ಕುಚ್ಚಿ ಉಣಿಸುವೆನು

|| ೪೨ ||

ನೆಚ್ಚಿಬಂದೆನು ಶಿವನೆ, ಮೆಚ್ಚಿ ಉಣ್ಣಲು ಬೇಕು
ಕುಚ್ಚಿರುವ ಮಾಂಸ ರುಚಿನೋಡು | ನೋಡದಲಿ
ಹುಚ್ಚ ನಾನಲ್ಲ ಉಣಿಸುದಕೆ

|| ೪೩ ||

ಬಾಣಗಳ ಮೊನೆನಟ್ಟು, ಗೋಣು ನಂಜೇರಿಲ್ಲ
ನೇಣು ಮಲುಬಿದ್ದು ಉರುಲಾಗಿ | ಕುತ್ತಿಗೆಯು
ಗೇಣುದ್ದ ಸೀಳಿ ಜೀವೋಗಿ

|| ೪೪ ||

ಕಂಪು ಬರುತನಕಾಸಿ, ಕೆಂಪು ನೆತ್ತರ ಸಾರ
ತಂಪು ಮಾಡದಲೆ ನೀಡುವೆನು | ಉಂಡೊಡನೆ
ಜಂಪು ಹತ್ತುವದು ಬೆಳತನಕ

|| ೪೫ ||

ಕನ್ನಯ್ಯನಾದರದ, ಕನ್ನೆ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ
ಪನಂಗಳಧರನು ಕದತಗೆದು | ನನ್ನೆಯಲಿ
ಜೊನ್ನ ತಲೆಯೊಡೆಯ ನಕ್ಕುಂಡ

|| ೪೬ ||

ಬೇಡರೋಣೆಯ ಗತ್ತು, ಕಾಡ ಕುಣಿತವ ಕುಣಿದು
ಹಾಡ್ಯಾಡಿ ಕಳೆದ ಕತ್ತಲೆಯ | ಕನ್ನಯ್ಯ
ನೋಡ್ಯಾಡಿ ಕಳೆದ ನಗೆಮುಖವ

|| ೪೭ ||

ಕೋಳಿ ಕೂಗಿತು ಕೂಗಿ, ಹೇಳುತಲಿ ಜಗಕೆಲ್ಲ
ಇಳಿಬೆಳಗುವೊಡೆಯ ಬಂದೆಂದು | ಗುಂಗಿಗಳ
ಬಳಗೆದ್ದು ಹಾಡಿ ಬನದೊಳಗೆ

|| ೪೮ ||

ಜೊನ್ನನಾ ಹೊನ್ನರಿಯು, ನಿನ್ನಸಾಗರ ಮುಳಗಿ
ಬೆನ್ನೊಳಗೆ ಬಿಡಲು ಹೊಗೆಮಂಜು | ಹೊಬಿಸಿಲ
ಬನ್ನೆ ಬಡಿಸುವದು ಚಣತನಕ

|| ೪೯ ||

ಮೂಡಲದ ಕೆಂಪಿನೊಳು, ಹಾಡಿದವು ಹಕ್ಕಿಗಳು
 ನಾಡ ನುಂಗುತಲಿ ಹೂಬಿಸಿಲು | ಕತ್ತಲೆಯು
 ಓಡಿ ಪವಣಕೆ ದಿನಕಂಜಿ

|| ೫೦ ||

ಮೂಡಲದ ಹೆಣ್ಣೊಡನೆ, ಆಡಿ ಓಕಳಿಯುಗ್ಗಿ
 ಹೂಡಿ ರಥವೇರಿ ಹೊಡೆಯುತಲಿ | ಹೆಣ್ಣೊಡನೆ
 ಜೋಡಾಗಿ ಬರುವ ಬಂಟ್ಯಾರೊ

|| ೫೧ ||

ಅಂದಿನದ ಸೂದಿನಕೆ, ಹೊಂದಿ ಶಿವಯೋಗಾಗಿ
 ಇಂದು ಶೇಖರನ ಶಿವಪೂಜೆ | ಮಾಡುದಕೆ
 ಓಂದು ಪೂಜ್ಯಾರಿ ಗುಡಿಹೊಕ್ಕ

|| ೫೨ ||

ಮತ್ತೆ ಕಾಣಲು ರಕುತ, ಸಿತ್ತು ತಲೆಗೇರುತಲಿ
 ಹುತ್ತೊಗುವ ಹಾವ ಕಲ್ಲೆತ್ತಿ | ಒಗೆವಂತೆ
 ನೆತ್ತರವು ಕಾಯ್ಲು ಪೂಜಾರಿ

|| ೫೩ ||

ಕೆಟ್ಟ ಈ ಕಿರಾತನ, ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡದಲೆ ಕೊಂದು
 ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯನು ಮಾಡಿಸುವೆ | ನಂದೆನುತ
 ಸಿಟ್ಟಿನಲಿ ಪೂಜೆ ಮುಗಿಸಿದನು

|| ೫೪ ||

ಮನಮನಗೆ ತಿರುಗಾಡಿ, ಜನಕೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದನು
ನುಣುಪ ಹದನುಳ್ಳ ಚೂರಿಯನು | ತಿರಿತಂದು
ಮನಸು ತಣಿವಂತೆ ಮಾಡುವೆನು

|| ೫೫ ||

ನಡು ಹಗಲು ಮೀರುತಲಿ, ಬಡನೆ ಊರಿಗೆ ಬಂದು
ತಡೆಯದಲಿ ಚೂರಿ ದೊರಕಿಸಿದ | ಪೂಜ್ಯಾರಿ
ನಡೆದ ಕನ್ನನನು ಕೊಲ್ಲದಕೆ

|| ೫೬ ||

ಲಿಂಗದಾ ಕಣ್ಣೊಡೆದು, ಗಂಗ್ಯಾಗಿ ನೆತ್ತರವು
ಅಂಗಳಕೆ ಹರಿದು ಮಡಗಟ್ಟಿ | ನಿಂತಿರಲು
ದಂಗಾಗಿ ನಿಂತ ಪೂಜ್ಯಾರಿ

|| ೫೭ ||

ಏನು ಬರುವದೊ ದೇವ, ನಾಣ ನಮಗೇಟೆಲ್ಲ
ಹಾನಿ ತಟ್ಟುವದು ಹೇಳಿನೆಗೆ | ನಾಡೊಳಗೆ
ಏನು ಶಾಂತಿಯನು ಮಾಡಿಸಲಿ

|| ೫೮ ||

ಊರ ಹಿರಿಯರು ಕೂಡಿ, ತೇರನಿಂದೆಳೆಯುವೆವು
ಭೂರಿ ಜಂಗಮರ ಉಣಿಸುವೆವು | ಶಿವಲಿಂಗ
ಸೋರ್ವ ನೆತ್ತರಕೆ ತಡೆಹಾಕು

|| ೫೯ ||

ಕಾರಂಜಿ ಪುಟಿದಂತೆ, ಓರೆಗಣ್ಣೊಳಗಿಂದ
ಸೋರಿ ನೆತ್ತರವು ಝುರೆಯಾಗಿ | ಮಣ್ಣುಂಡು
ತಾರೆಗಳ ಬಾನು ಕಿಡಿಕಾರಿ

|| ೬೦ ||

ಅಂಜುತಲಿ ಪೂಜ್ಯಾರಿ, ಇಂಬು ಹುಡುಕುತ ಬರಲು
ಸಂಜೆಯೊಳು ಲೂರ ಜನಗೂಡಿ | ಕಾಳತ್ತಿ
ನಂಜುಂಡಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುತಲಿ

|| ೬೧ ||

ಕಲ್ಲ ಕೋಳಿಯು ಕೂಗಿ, ಹುಲ್ಲ ಕಡ್ಡಿಯ ಕಚ್ಚಿ
ನಿಲ್ಲದೆಲೆ ಕಣ್ಣನೆತ್ತರವು | ಸೋರಿದರೆ
ಗಲ್ಲು ಬೀಳುವದು ಈ ಜಗಕೆ

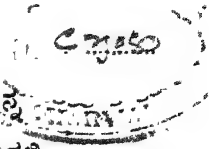
|| ೬೨ ||

ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಈ ಲೋಕ, ಸಿಟ್ಟಿನಲಿ ಕೊಲಬೇಡ
ನಿಟ್ಟುಸರ ಬಿಡಲು ಜನವೆಲ್ಲ | ಶಿವಲಿಂಗ
ನಿಷ್ಠೆ ಕಾಣುದಕೆ ನಸುನಕ್ಕು

|| ೬೩ ||

ಕಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚುಬ್ಬಿಸಿದ, ಹುಣ್ಣಾಗಿ ನೆತ್ತರವು
ಕೆನ್ನೆಯೊಳು ಹರಿದು ಹೊಳೆಯಾಗಿ | ಜನಕಂಡು
ಇನ್ನು ಕೇಡೆಂದು ಗುಡಿಬಿಟ್ಟು

|| ೬೪ ||

ಹೊತ್ತ ಗೂಡೆದ್ದವನು, ಮತ್ತೆ ಬೇಟೆಗೆ ಕನ್ನ
ಚಿತ್ತ ಒಂದಾಗಿ ಹೊರಹೊಂಟೆ | ಸೊಬಗಿನಲಿ
ಎತ್ತ ನೋಡಿದರು ಬನಸಿರಿಯು

|| ೬೫ ||

ಸುತ್ತ ಕಾಡವ ತಿರುಗಿ, ಉತ್ತರಕೆ ಸಾಗಿದನು
ಹುತ್ತ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬಲಿಹಾಕಿ | ಕನ್ನಯ್ಯ
ಪತ್ರಿಗಿಡವೇರಿ ಶಿವನೆಂದು

|| ೬೬ ||

ಚಿಲ್ಲಿರುವ ಬಲಿಯನ್ನು, ಹುಲ್ಲಿ ನೋಡದೆ ಇರಲಿ
ಚಿಲ್ಲಿದನು ಕೊಯ್ದು ಪತ್ರಿಗಳ | ದಳಬಿದ್ದು
ಕಲ್ಲ ಶಿವಲಿಂಗ ಮರೆಯಾಗಿ

|| ೬೭ ||

ಶರಣನಿಗೆ ಬಲುಮೆಚ್ಚಿ, ಮರಣ ಬಂದರು ಬರಲಿ
ಹರನು ಚಿಗರ್ಯಾಗಿ ಮೇಯುತಲಿ | ಆಬಲೆಯ
ಸರದೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಹಲಬುತಲಿ

|| ೬೮ ||

ಗಿಡದ ಮೇಲಿನ ಕನ್ನ, ತಡಮಾಡದಿಳಿಯುತಲಿ
ಹಡದಕ್ಕಾಗಾದಿ ಎಡೆಯಿಂದು | ಎಲೆಚಿಗರೆ
ಪಡಿದ ಶಿವಯೋಗ ಈ ದಿನಸ

|| ೬೯ ||

ಹೊತ್ತು ಕತ್ತಿನಮೇಲೆ, ಸತ್ತ ಚೆಗರೆಯ ಕನ್ನ
ಬಿತ್ತು ಶಿವಬೆಳಕು ಕಾಡೊಳಗೆ | ಕನ್ನನಿಗೆ
ಎತ್ತ ನೋಡಿದರು ಶಿವಲಿಂಗ || ೭೦ ||

ಹೊಂಡದೊಳಗಿನ ನೀರ, ಗುಂಡಬಾಯೊಳು ತುಂಬಿ
ಕಂಡ ಹೊನ್ನವರಿ ಕೈಯೊಳಗೆ | ಹೊತಗೊಂಡು
ಪುಂಡ ಕನ್ನಯ್ಯ ಗುಡಿಹೊಕ್ಕು || ೭೧ ||

ಚೆಂಡಿಗೆ ಚಾಮುಂಡಿಗೆ, ಚೆಂಡಾಡ್ವ ಬೇಡನಿಗೆ
ಉಂಡೆಡೆಯ ಮಾಡ್ವ ಹುಂಡನಿಗೆ | ಗೊತ್ತೇನು
ರುಂಡಧಾರಿಯಾ ಶಿವಪೂಜೆ || ೭೨ ||

ಹಾರುವನ ಹೂಪೂಜೆ, ಹಾರವನೆ ಹರಿದೂಗಿದು
ನೀರ ಮುಖಕುಗಳಿ ಕನ್ನಯ್ಯ | ಬಲಗಾಲ
ಊರಿ ಮೈತಿಕ್ಕಿ ಮೈದೊಳೆಡ || ೭೩ ||

ಹೊನ್ನವರಿ ಹೂವೆತ್ತಿ, ಕನ್ನಯ್ಯ ತಲೆಗಿಡುತ
ಕಣ್ಣು ನೆತ್ತರವ ಸೋರುವದು | ಕಾಣುತಲಿ
ಕಣ್ಣಗತ್ತಲೆಯು ಬವಳ್ಳಾಗಿ || ೭೪ ||

ಕಾಳಕೂಟದ ವಿಷವ, ಹೇಳದಲೆ ನುಂಗಿದರು
ಗೋಳು ನಿನಗೇನು ಆಗಿಲ್ಲ | ಮುಕ್ಕಣ್ಣ
ಹೇಳು ಕಣ್ಣೊಡೆದ ಕಾರಣವ

|| ೭೫ ||

ಬೇಟೆಗಾರರು ಬಂದು, ಚೂಟಿದರೆ ನಿನಕಣ್ಣ
ಕಾಟ ನಿನಗೆಲ್ಲಿ ಕೂತಿತ್ತೊ | ನನ್ನಯ್ಯಾ
ನೋಟ ನೀಜಗಕೆ ಗತಿಯೇನು

|| ೭೬ ||

ಸಾಟಿ ಮಾಡುವೆ ಕಣ್ಣ, ನೋಟಿ ಭೀಕರವೆನಗೆ
ಪಾಟಿ ನೋಡುದಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ | ಕನ್ನಯ್ಯ
ಮೀಟಿ ಎಡೆಗಣ್ಣ ಊರಿದನು

|| ೭೭ ||

ಎಡಗಣ್ಣ ಹೊಳಪಿನಲಿ, ನಡುಗಣ್ಣ ಮೀರುತಲಿ
ಜಡವಾಗಿ ಸೋರಿ ಬಲಗಣ್ಣ | ಉಬ್ಬೊಡೆದು
ಮಡರಗುತ ಸೋರಿ ಹರಿಯುತಲಿ

|| ೭೮ ||

ನೋಡಲಾರೆನು ದೇವ, ಬೇಡುವೆನು ಎದೆಯೊಡ್ಡಿ
ಬೇಡ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕನ್ನನಿಗೆ | ಕುರುಡಾಗಿ
ಬೇಡಿ ತಿರಿದುಂಡು ಬಾಳುವೆನು

|| ೭೯ ||

ಬಲಗಾಲ ಜಿಪ್ಪೆತ್ತಿ, ಬಲಗಣ್ಣು ಮೇಲಿಟ್ಟು
 ಕಲುಕದಲೆ ಮೀಟಿ ಬಲಗಣ್ಣು | ಶಿವಗಣವು
 ಒಲೆದು ಶರಣೆಂದು ಕೊಂಡಾಡಿ

|| ೮೦ ||

ಶರಣ ಕನ್ನಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ, ನರಲೋಕ ತಿಳಿಲೆಂದು
 ಗಿರಿಜೆ ಯೊಡಗೂಡಿ ಹರಬಂದು ಶರಣನಿಗೆ
 ಹರಸಿ ಶಿವಪದವ ನೀಡಿದನು

|| ೮೧ ||

ಕಾಳತ್ತಿ ಊರೊಳಿಗೆ, ಹೇಳಲಾರದ ಭಜನೆ
 ತಾಳ ಮದ್ದಳೆಯು ತಂಬೂರಿ | ಹಾಡಿದವು
 ಕಾಳತ್ತಿ ಕನ್ನ ಭಕ್ತೆಂದು

|| ೮೨ ||

ಶಿವಯೋಗ ನರಿಯದಲೆ, ಶಿವಪೂಜೆ ಮಾಡಿದನು
 ಶಿವಭಕ್ತಿ ಕರಣ ಮೂಲಾಗಿ | ಕನ್ನಯ್ಯ
 ಶಿವಪದವ ಪಡೆದ ನಾಡೊಳಗೆ

|| ೮೩ ||

ಬೇಡ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಬೆಲ್ಲಪತ್ತರಿ ಕೊಯ್ದು
 ಬೇಡಕನ್ನಯ್ಯ ಶಿವಪೂಜೆ | ಮಾಡಿದರೆ
 ನಾಡೊಳಗೆ ನೋಡು ಶಿವರಾತ್ರಿ

|| ೮೪ ||

ಧನ್ಯ ನೀನತ್ತಾಡುವದು, ಕನ್ನಯ್ಯ ಸುಗ್ಗಿಯೊಳು
ಉಣ್ಣುವದು ಲೋಕ ತಿವಭಕ್ತಿ | ಒಕ್ಕಲಿಗ
ಬಣ್ಣಿಸುವ ಹಾಡಿ ಶರಣೆಂದು

|| ೮೫ ||

ಬೆಳ್ಳಿ ಮೂಡುವ ಮುನ್ನ, ಕೊಳ್ಳಕೊಳ್ಳವ ತಿರುಗಿ
ಕಳ್ಳಂದ ಬೇಟೆಯಾಡುವನು | ಕಣದೊಳಗೆ
ಒಳ್ಳೆ ಹಂತ್ಯಾಗಿ ಹುಲುಸಾಗಿ

|| ೮೬ ||

ಕನ್ನ ಬೇಟೆಯನಾಡಿ, ಹೊನ್ನ ಬೆಟ್ಟವ ತಿರುಗಿ
ಸನ್ನಂಗಧರೆಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿ | ನರಿಕೂಗಿ
ಸಣ್ಣರಾಸ್ಯಕ್ಕಿ ಕಣತುಂಬಿ

|| ೮೭ ||

ಹಂತಿಯದು ಹಾಡೆಂದು, ಸಂತಕಟ್ಟೆಲು ಬೇಡ
ಕಂತಿ ಕರಗುವದು ನಿಂತಲ್ಲಿ | ಕನ್ನಯ್ಯ
ಕುಂತು ಎದೆಯೊಳಗೆ ಹಾಡಿಸಿದ

|| ೮೮ ||

ಶರಣು ಶರಣಂಬುವೆವು, ಹರಣ ಹಾರುವ ತನಕ
ಕರುಣಸರಿ ಶರಣ ಕನ್ನಯ್ಯ | ನಮಗಿನ್ನು
ಹರಸರಿ ಹುಲುಸು ಹುಲ್ಲುಲ್ಲಿಗೊ

|| ೮೯ ||

ಕೋಳೂರ ಕೊಡಗೂಸು

ಸೂಚಕ ಪದ್ಯ :- ಹೆತ್ತವರ ನೋಂಪೆಯನೆ, ಮುತ್ತಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲು

ಸತ್ಯ ಶಿವಶರಣಿ ಕೊಡಗೂಸು | ಶಿವಲಿಂಗ

ಎತ್ತಿ ತನ್ನೊಳಗೆ ಒಳಕೊಂಡ || ೧ ||

ಹಾಡುದಕೆ ಮುನ್ನವೇ, ಬೇಡುವೆವು ಕೈಮುಗಿದು

ಈಡೇರಿಸೆಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯ | ಕೊಡಗೂಸು

ಬಾಡದಿಹ ಹೂವು ಶಿವಪದಕೆ || ೨ ||

ಬಾಡದೀ ಹೂಹಾಡ, ಕಾಡನ್ನಲ್ಲಿಗೆಯೆಂದು

ಕಾಡ ಗಾಳಿಗಳು ಪರಿವಾಳವ | ಹೊತ್ತೊಯ್ದು

ನಾಡೊಳಗೆ ಸುಳಿದು ಬೀಸವವು || ೩ ||

ಸಂಗಯ್ಯ ಸೋಮಲೆಯು, ದಂಪತಿಗಳಿರುತ್ತಿರಲು

ಲಿಂಗಿಗಳು ಮಗಳು ಕೊಡಗೂಸು | ಕೋಳೂರ

ಸಂಗಮೇಶನಿಗೆ ಘನಭಕ್ತಿ || ೪ ||

ಈಸನೋಂಪೆಗೆ ನಿತ್ಯ, ಮೀಸಲ್ಪಾ ಲೀಯಲು
ಈಸಭಕ್ತನಿಗೆ ಹಸುವೊಂದು | ಮನೆಯೊಳಗೆ
ಮಾಸದಲೆ ಭಕ್ತಿ ನಡೆದಿತ್ತು

|| ೫ ||

ಹುಂಜ ಕೂಗುವ ಮುನ್ನ, ಮುಂಜಾನೆ ಏಳುತಲಿ
ರಂಜಣಿಗೆ ನೀರ ಎರಕೊಂಡು | ಪೂಜಿಸುವ
ಕೆಂಜಿಡೆಯ ಶಿವಗ ಹಾಲೆರದು

|| ೬ ||

ನೆರೆಯೂರ ದೇವರಿಗೆ, ಹರಕೆಯದು ದಿನಬಿಂತು
ತರಳೆ ಕೊಡಗೂಸ ಬಳಿಕರೆದು | ಹೇಳಿದರು
ಮರೆಯದೆರೆ ಹಾಲ ಸಂಗನಿಗೆ

|| ೭ ||

ಮೂರು ದಿನಗಳ ತಡೆದು, ತೇರೆಳೆದು ಬರುವೆನೆಲೆ
ಹಾರೈಸಿದೊಡೆನೆ ನಾತರುವೆ | ನಮ್ಮದ್ದೆ
ತೀರಿಸೀ ವೃತನ ಬರುತನಕ

|| ೮ ||

ಎಂದು ಕರೆದರು ತಂದೆ, ಅಂದು ಮಗಳನೆ ತಾಯಿ
ಅಂದವಲಿ ಹೇಳಿ ತೆರಳಿದರು | ಕೊಡಗೂಸು
ಮೀದು ಮರುದಿನವೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ

|| ೯ ||

ಯಾಕೆ ನೀನೆನ್ನೊಡನೆ, ಮೂಕಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವೆ
ಬೇಕು ಬೇಡೆನ್ನು ಶಿವಲಿಂಗ | ಯಾರಿಲ್ಲ
ಸಾಕು ಕಾಡುವದು ಮನೆಯೊಳಗೆ || ೨೦ ||

ಹಡೆದವರು ಹೇಳಿಹರು, ಕಡುಜೋಕೆ ಮನೆಕಡೆಗೆ
ನಡುಹೊತ್ತು ಮೀರಿ ತಡವಾಯ್ತು | ಹೋಗುವೆನು
ಗಡನೆ ಕುಡಿಹಾಲ ಬಗೆಯದಲೆ || ೨೧ ||

ಮಳ್ಳ ಹುಡುಗಿಯು ಇವಳು, ಬುಳ್ಳ ನುಡಿಯಾಡುವಳು
ತಳ್ಳಿದರೆ ನನ್ನ ಶಿವಲಿಂಗ | ನಿಮ್ಮಂದೆ
ಸುಳ್ಳಲ್ಲ ಹರಣ ನೀಗುವೆನು || ೨೨ ||

ಹಂಬಲಿಸಿ ಬೇಡಿದರು, ನಂಬದಲೆ ಶಿವಲಿಂಗ
ಕಂಬಗಲ್ಲಂತೆ ನಿಂತಿರಲು | ಕೊಡಗೂಸು
ಶಂಭು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸಾಕಾಟೆ || ೨೩ ||

ಅನ್ನುತಲಿ ಕೊಡಗೂಸು, ಮುನ್ನ ತಂದೆಯ ಮುಂದೆ
ಚಿನ್ನ ಕಂಬಕನೆ ತಲೆಗೊಡುವ | ಮುನ್ನವೇ
ಹೊನ್ನ ಕಂಬೊಡೆದು ಶಿವನೆದ್ದು || ೨೪ ||

ಎಲೆಮಗಳೆ ಕೊಡಗೂಸೆ, ಸಲಿಸಿದೆನು ಹಾಲನ್ನು
ನಿಲಕುವದೆ ನಿನ್ನ ಶಿವಭಕ್ತಿ | ಭಕ್ತರಿಗೆ
ಕಲಿಸುವರು ಯಾರು ಶಿವಪಾಠ

|| ೨೫ ||

ಎಚ್ಚತ್ತು ನೋಡಿದಳು, ಮೆಚ್ಚಿರುವ ಶಿವನನ್ನು
ತುಚ್ಛಮಾಡದಲೆ ಹಾಲನ್ನು | ಶಿವಲಿಂಗ
ಇಚ್ಛೆಯಲಿ ಕುಡಿದು ನಗುತಿದ್ದ

|| ೨೬ ||

ಲಿಂಗಯ್ಯ ನೀಬಾರೋ, ಸಂಗಡಿಗ ನನಗಾಗಿ
ಅಂಜಿಕೆಯು ನನಗೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ | ಯಾರಿಲ್ಲ
ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಬರುತನಕ

|| ೨೭ ||

ಬತ್ತಲೆಯ ಜಗದಲ್ಲಿ, ಸುತ್ತು ನೋಡದರಿರುವೆ
ಎತ್ತ ಕೂಗಿದರು ಓಗೊಡುವೆ | ಎಲೆಕಂದ
ಕುತ್ತು ಬಂದಾಗ ಕರೆಎನ್ನ

|| ೨೮ ||

ಮರುಳಿದಳು ಕೊಡಗೂಸು, ಹರನೆಂದು ಹಾಲ್ಗುಡಿಸಿ
ಹರುಷವಲಿ ಕಳೆಯೆ ಹಗಲಿರುಳು | ಮರುದಿನವೆ
ಹರಿದು ಸಡಗರದಿ ಮೂಡಲವು

|| ೨೯ ||

ತುಂಬಿ ಜಗ ಬೆಳಗಿದನು, ಜಂಬದಲಿ ದಿನಮಣಿಯು

ಚುಂಬಿಸಿತು ದಿನವು ಶಿವಭಕ್ತಿ | ಶಿವನಡಿಯ

ಶಂಭುಹರ ಶಿವನಿ ಶರಣೆಂದು

|| ೩೦ ||

ಮೂದಿನವು ತಪ್ಪದಲೆ, ಸಾಧಿಸಿದಳಾವೃತನ

ಹೋದನರು ತಿರುಗಿ ಮರಳಿದರು | ಕೊಡಗೂಸು

ಹಾದಿಯಲಿ ಕಂಡು ಹಡೆದನರ

|| ೩೧ ||

ತಂದೆತಾಯಿಗಳೊಡನೆ, ಬಂದು ತಲಪುತ ಮನೆಯ

ಮುಂದೊಗ್ಗಿ ತೆರೆದು ಬಾಗಿಲವ | ತಂಬಿಗೆಯ

ತಂದು ನೀರೆರೆಯೆ ಹಡೆದನರು

|| ೩೨ ||

ಕಂಬ ಚೌಕಟ್ಟಿನದು, ಇಂಬಾದ ಪಡಸಾಲೆ

ಜಂಬುಳಿಯ ಹಾಸಿ ದಿಂಬುಗಳ | ಸದನದಲಿ

ಶಂಭುಹರನೆಂದು ಕೂತಿರಲು

|| ೩೩ ||

ಕೊಡಗೂಸು ಕೇಳಿದಳು, ಹಡದವಗೆ ಒಡವೆಗಳ

ಕೊಡು ನನಗೆ ತಂದ ತಿನಸುಗಳ | ಅಡುವೆನು

ಸಡಗರದಿ ಶಿವನ ಕರಕೊಂಡು

|| ೩೪ ||

ದಟ್ಟು ಕುಪ್ಪಸ್ಸವೆಲ್ಲಿ, ಉಟ್ಟು ನೋಡುವೆನಿಂದು

ಕಟ್ಟಲೊಡ್ಡಾಣ ತಾನನಗೆ | ಕುಂಕುಮದ

ಬೊಟ್ಟು ಹಣಿಗಿಡುವೆ ಕನ್ನಡಿಯ

|| ೩೫ ||

ಬೆಂದು-ಬೆತ್ತಸು ಬೇಕು, ಉಂಡೆ-ಹಲಪೆಯು ಬೇಕು

ಗುಂಡ ಚಕ್ಕಲಿಯು ತಿನಲೆಲ್ಲಿ | ಹಡದಸ್ಸು

ರುಂಡಧಾರಿಯೂ ಗೊಂಬೆಲ್ಲಿ

|| ೩೬ ||

ಅಟಕೆಲೆ ತಂದಿರುವೆ, ಮಾಟದೊಡನೆಗಳನ್ನು

ಕಾಟವೇ ಬೇಡ ನಿನಗೀವೆ | ಉಮತೊಡಿಗೆ

ನೀಟ ಕನ್ನಡಿಯ ತಿನಸುಗಳ

|| ೩೭ ||

ಮಗಳೆ ಮೋಹದ ಗಿಳಿಯೆ, ಚಿಗರಗಂಗಳ ಚದುರೆ

ಹಗಲಿರುಳು ದಿನವ ನೀಹೇಗೆ | ಕಳೆದಿರುವೆ

ಬಗೆಯ ಸೊಗಸೆಮಗ ಹೇಳೆಂದ

|| ೩೮ ||

ಹಡೆದವರ ನೋಂಪೆಯನೆ, ಬಿಡದೆ ನಾಪಾಲಿಸಿದೆ

ಕುಡಿಸಿದನು ಶಿವಗೆ ಹಾಲನ್ನು | ನಿತ್ಯದಲಿ

ನೆಡೆಸಿದ್ದೆ ಹರನ ಶಿವಪೂಜೆ

|| ೩೯ ||

ಏನು ಹೇಳುವಿ ಮಗಳೆ, ಮೌನವೇ ಜಗನಾಯ್ತು
ಕಾಣಿಸಿದ! ಶಿವನು ಸತ್ಯವೇ | ನಿನಗಿಂದು
ನಾಣಿಗಳಿಗಿಲ್ಲ ನಿನಗುಂಟೆ

|| ೪೦ ||

ಬಲುಕಾಡಿ ಶಿವನೊದಲು, ತಲೆಯೊಡ್ಡಿ ನಾನಿಲಲು
ನಲಿನಲಿದು ಹಾಲ ಕಡೆಗಾತ | ಕುಡಿಕುಡಿದ
ಹೊಲಬನ್ನೆ ಹೇಳ್ವೆ ನಿಮ್ಮಂದೆ

|| ೪೧ ||

ಅಂದದಲಿ ಮಾತಾಡಿ, ಕಂದ ಬಾಯೆಂದಪ್ಪಿ
ತಂದೆಯಾ ಕರುಳ ತೋರಿದನು | ಶಿವಲಿಂಗ
ಹೊಂದಿ ನನ್ನೊಡನೆ ದಿನಆಡಿ

|| ೪೨ ||

ನೋಡುವೆವು ಶಿವಪೂಜೆ, ಮಾಡಿ ಕುಡಿಸಲೆ ಹಾಲ
ಆಡಿ ತೋರಿಸಲೆ ಶಿವನೊಡನೆ | ಎಲೆಮ್ಮಗಳೆ
ಬೇಡಿದ್ದ ನೀನೆ ಕೈಯೊಳಗೆ

|| ೪೩ ||

ಹಡೆದವರೆ ತೋರಿಸುವೆ, ತಡವೇಕೆ ನಾಳೆಯೇ
ಸಡಗರದಿ ಹೋಗಿ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ | ಹೆಚ್ಚೇಕೆ
ಕಡುಪಾಪಿಯಲ್ಲ ಸುಳ್ಳೇಕೆ

|| ೪೪ ||

ಅಂದಿನಾದಿನದುದಯ, ಎಂದಿಗೂ ಹಾಗಿರದೆ

ಚೆಂದದಲಿ ಸೂಸಿ ಕಿರಣಗಳ | ನೇಸರನು

ಕಂದ ಕೊಡಗೂಸ ಬೆಳಗಿಸಲು

|| ೪೫ ||

ಬೆಳಗು ಬೇಗನೆ ಬಂತು, ತಿಳಿಸಲೀ ಜಗಕ್ಕೆಲ್ಲ

ಸುಳಿಸುಳಿದು ಬೀಸೆ ಗಾಳಿಗಳು | ತಿವಗಣಕೆ

ಕಳಿಸುವವೊ ಸುದ್ದಿ ಕೋಳೂರ

|| ೪೬ ||

ಹೊಂಬಣ್ಣ ಹೂಬಿಸಿಲು, ತುಂಬೆಲ್ಲ ಚೆಲ್ಲಿರಲು

ತುಂಬಿ ಬಟ್ಟಲನ ಹಾಲನ್ನು | ಕೊಡಗೂಸು

ಶಂಭುಹರ ಗುಡಿಗೆ ನಡೆತಂದು

|| ೪೭ ||

ಹೊಳೆವಲಿಂಗದ ಬೆಳಕು, ಒಳಗುಡಿಯ ತುಂಬಿತ್ತು

ಒಳಸೂಸಿ ಬಿಸಿಲ ಕೂಡಿತ್ತು | ಗುಡಿಹೊರಗೆ

ಎಳೆಬಿಸಿಲ ನೋಡಿ ನಗುತ್ತಿತ್ತು

|| ೪೮ ||

ಕೈಮುಗಿದು ಕೊಡಗೂಸು, ನೇಮದಲಿ ಹಾಲಿಟ್ಟು

ಕಾಮ ಸಂಹರನೆ ಕುಡಿಯೆಂದು | ಉಸಿರಿಡಲು

ಸೋಮಧರ ತಿಳಿದ ಮನದೊಳಗೆ

|| ೪೯ ||

ಎಲೆಕಾಪಿನೀ ಮಗಳೆ, ಹೊಲೆಕುಂದ ತಂದೆಮಗೆ
ತಲೆಕಾದು ತಂದೆ ಹೊಡೆಹೋದ | ಕೊಡಗೂಸು
ತಲೆಯ ಹಾಯ್ವಿದಳು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ

|| ೬೦ ||

ಲಿಂಗವಿಬ್ಬಾಗಾಗಿ, ನುಂಗಲಾ ಕೊಡಗೂಸ
ಮುಂಗೈಯ ಚಾಚಿ ಜುಲುಪೆಗಳ | ಜಗ್ಗಿದನು
ಮುಂಗಂಡು ತಂದೆ ಮಗಳೆಂದು

|| ೬೧ ||

ಬಿಚ್ಚಿ ಲಿಂಗದಪೀಠ, ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತು ಕೂಸ
ರೊಚ್ಚಿನಲಿ ತಂದೆ ಜುಲುಪೆಗಳ | ಜಗ್ಗುತಿರೆ
ಅಚ್ಚರಿಯ ಹೊಂದಿ ಜನನೋಡಿ

|| ೬೨ ||

ಊರಿಗ್ಗಬ್ಬಲು ಸುದ್ದಿ, ಕೇರಿಗಳ ಜನವೆಲ್ಲ
ಸಾರಿ ತಂಡಿಟ್ಟು ಗುಡಿಮುಂದೆ | ಹಾಡಿದರು
ಹೋರೆಯನೆ ಮರೆತು ಶಿವಭಜನೆ

|| ೬೩ ||

ಹೆತ್ತವರ ನೋಂಪೆಯನೆ, ಮುತ್ತಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲು
ಸತ್ಯ ಶಿವಶರಣಿ ಕೊಡಗೂಸು | ಶಿವಲಿಂಗ
ಎತ್ತಿ ತನ್ನೊಳಗೆ ಒಳಕೊಂಡ

|| ೬೪ ||

ದೇವಗನ್ನೆರು ಕೊಡಿ, ಹೂವಿನಾ ಮಳೆಗರೆದು

ಜೀವಲೋಕದಲಿ ಶಿವಭಕ್ತಿ | ಹೊಳೆಯಾಗಿ

ದೇವಲೋಕದಲಿ ಮಿಗಿಲರಿದು || ೬೫ ||

ಕೋಳೂರ ಲಿಂಗನಿಗೆ, ಏಳುಮುಡಿ ಹೆಳಲುಗಳು

ಕೋಳೂರ ಕೊಸ ಜುಲುಪೆಗಳು | ಮಾರುದ್ದ

ಸೀಳಿ ಬೆಳೆದಿಂದು ಕಾಣುವವು || ೬೬ ||

ರಾಸಿಗಾಳಿಯು ಬೀಸಿ, ಸೂಸಿ ಹರಿಯಿತು ಕಣವು

ಕೊಸ ಕೋಳೂರ ಕಡೆಗಾಳಿ | ಬೀಸಿಂದು

ಮೊಸಲೀ ರಾಸಿ ಜಂಗಮಕೆ || ೬೭ ||

ಹರಿಚಂದ ಗಾಳಿಗಳು, ಭರದೆ ಬೈಲಿಗೆ ಬೀಸಿ

ಸುರಿಮಳೆಯು ನಮ್ಮ ಬೆಳೆವಲಕೆ | ಕೋಳೂರ

ಬರಿಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ಹಗೆತುಂಬಿ || ೬೮ ||

ಜಂತೆಗುಂಟಲಿ ಎಳೆದ, ನಿಂತ ಕಣಕದ ರಾಸಿ

ಬಂತು ನಿನ್ನಾಡ ಹಾಡುತಲಿ | ಬೆಳತನಕ

ಚಿಂತಿಲ್ಲದೆಡೆಯು ಶಿವನಡಿಗಿ || ೬೯ ||

ಹಂತಿಯದು ಹಾಡೆಂದು, ಪಂತಕಟ್ಟಲು ಬೇಡ
ಕಂತಿ ಕರಗುವದು ನಿಂತಲ್ಲಿ | ಕೊಡಗೂಸು
ಕುಂಪು ಎದೆಯೊಳು ಹಾಡಿಸಿತು

|| ೭೦ ||

ಶರಣು ಶರಣೆಂಬುವೆವು, ಹರಣ ಹಾರುವ ತನಕ
ಕರುಣಿಸರಿ ಶರಣೆ ಕೊಡಗೂಸು | ನಮಗಿನ್ನು
ಹರಸರಿ ಹುಲಿಸು ಹುಲ್ಲುಲ್ಲಿಗೊ

|| ೭೧ ||

— ಮಂಗಲಂ —

ಗೊಲ್ಲಾಳ

ಉಗ್ಗಡಣೆ:— ನಮ್ಮ ಗೊಲ್ಲಾಳ ಬಂದಾರ ಬನ್ನಿರೆ !
 ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಬಂದಾರ ಬನ್ನಿರೆ !
 ನಮ್ಮ ಶರಣರು ಬಂದಾರ ಬನ್ನಿರೆ !
 ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ಬಂದಾರ ಬನ್ನಿರೆ !
 ನಮ್ಮ ದೇವರು ಬಂದಾರ ಬನ್ನಿರೆ !
 ಉಘೆ ಉಘೆ ಉಘೆ ಉಘೇ!!!

ಸೂಚಕ ಪದ್ಯ:- ಕುರಿಯ ಹಿಕ್ಕಿಯ ನಂಬಿ, ಹರನೆಂದು ಪೂಜಿಸಿದ
 ಕುರುಬ ಶಿವಭಕ್ತ ಗೊಲ್ಲಾಳ | ಹರಮೆಚ್ಚಿ
 ಕರೆದೊಯ್ದ ನವನ ಶಿವಪುರಕೆ

|| ೧ ||

ಬುದ್ಧಿ ಯಿಲ್ಲದೆ ನಾವು, ಕದ್ದು ಹಾಡುವೆನಿಂದು
 ಎದ್ದು ಎದೆಯೊಳಗೆ ಮೈತುಂಬು | ಗೊಲ್ಲಾಳ
 ಹುದ್ದೆ ಬೇಡಮಗೆ ಜಗದೊಳಗೆ

|| ೨ ||

ಮುಗ್ಧ ಶರಣರ ಹಾಡು, ಸಿದ್ಧಿ ಮಂತ್ರವು ನೋಡು
 ಸಿದ್ಧಾಗು ಹಾಡ ಹಾಡುವಕೆ | ಎಲೆಜೀವ
 ಶುದ್ಧಾಗಿ ಹೊಂದು ಶಿವಸದನ

|| ೩ ||

ಜೋಣಿ ಹುಲುಸಿನ ನಾಡು, ದಾನಧರ್ಮದ ಬೀಡು
 ತಾಣ ಜಂಗಮರ ತಾಯ್ನಾಡು | ಗೊಲಗೇರಿ
 ತಾಣ ಗೊಲ್ಲಾಳ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು

|| ೪ ||

ಹಡೆದವನು ಬಡಕುರುಬ, ನಡೆಸಿದ್ದ ಜೀವನವ
 ಕಡುದುಡಿದು ನುಡದಿಯೊಡಗೂಡಿ | ಕುರಿಹಿಂಡ
 ಎಡಬಿಡದೆ ಬೆಳೆಸಿ ದೊರೆಯಾದ

|| ೫ ||

ಕುರಿಹಿಂಡ ಕಟಿಕೊಂಡು, ಮರೆತಿದ್ದ ಬಡತನವ
 ಇರುತಿರಲು ಹುಟ್ಟಿ ಮಗನೊಬ್ಬ | ಗೊಲ್ಲಾಳ
 ವರಪುತ್ರನಾದ ಹಡೆದವಗೆ

|| ೬ ||

ಊರ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬೀರ ಮಂದಿಯವಾಸ
 ಮೀರಿ ಜಂಗಮರ ಮತವಾಸ | ನಿತ್ಯದಲಿ
 ಸಾರುವರು ಲಿಂಗ ಮಹಿಮೆಯನು

|| ೭ ||

ನಿತ್ಯದಲಿ ಕೇಳಿದನು, ಚಿತ್ತದಲಿ ಗೊಲ್ಲಾಳ
ಸತ್ಯ ಶಿವಲಿಂಗ ಶಿವಭಜನೆ | ಜಂಗಮರ
ಅತ್ತಳದಿ ಪೂಜೆ ಲಿಂಗನಿಗೆ

|| ೮ ||

ಜಂಗಮರ ಶಿವಪೂಜೆ, ಲಿಂಗವನೆ ನೆನೆಸಿದನು
ಹಿಂಗಿಸೀ ಆಶೆ ಶಿವಲಿಂಗ | ನನಗೊಲಿದು
ಲಿಂಗಾಗಿ ಕೂತು ಕೈಯೊಳಗೆ

|| ೯ ||

ಹುಡುಗ ಗೊಲ್ಲಾಳಯ್ಯ, ಗಡನೆ ಬೇಡನು ಲಿಂಗ
ಕೊಡಿರೆಂದು ನಾಡ ಜಂಗಮರ | ಹಗಲಿರುಳು
ತಡೆತಡೆದು ನೆನೆಸಿ ಇರುತಿರಲು

|| ೧೦ ||

ಕುರಿಕಾಯ್ತು ಕುಲಗೇಲಸ, ನಿರುತದಲಿ ಮಾಡುವದು
ಹೊರಿಸಿದನು ತಂದೆ ತನಯನಿಗೆ | ಗೊಲ್ಲಾಳ
ಹರುಷದಲಿ ಕಾಯ್ದು ಕುರಿಹಿಂಡ

|| ೧೧ ||

ಸರಿಗೆಳೆಯರೊಡಗೂಡಿ, ಕುರಿಹಿಂಡ ತಿರಿಕೊಂಡು
ತರಬುತಲಿ ಅಡನಿ ಬೈಲೊಳಗೆ | ನಿತ್ಯದಲಿ
ಹರಲೀಲೆ ಹಾಡಿ ಆಡುತಲಿ

|| ೧೨ ||

ಲಿಂಗವೇ ಗತಿಯೆಂದು, ಪೆಂಗ ಕುರುಬರಿಗಂದ
ಲಿಂಗಯ್ಯ ಮೆಚ್ಚಿ ಹರಸಿದರೆ | ಕುರುಬರಿಗೆ
ಗಂಗ್ಯಾಗಿ ಹೊನ್ನು ಹರಿಯುವದು

|| ೧೩ ||

ಎಂದಾಡಿ ಗೊಲ್ಲಾಳ, ಬಂದ ಹುಡುಗರಿಗೆಲ್ಲ
ಇಂದಿಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಲಿಂಗಿಟ್ಟು | ಮಾಡಿದರೆ
ಮುಂದೆಮಗೆ ಬುತ್ತಿ ಕೈಲಾಸ

|| ೧೪ ||

ಪರವುತದ ಕಂಬಿಗಳು, ಬರುತಿರನ ಹಾದಿಯೊಳು
ಮರೆಯದಲೆ ಹೋಗಿ ಗೊಲ್ಲಾಳ | ಕೇಳಿದನು
ತರಲು ಹೇಳಿರುವ ಗಿರಿಲಿಂಗ

|| ೧೫ ||

ಮುದುಕ ಜಂಗಮ ತಾನು, ಎದಕೆ ಕುರುಬರಿಗೆಂದು
ಬದಿಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಕುರಿಹಿಕ್ಕಿ | ತಗೆದತ್ತಿ
ಇದೋ! ಲಿಂಗ ಕೊಡುವೆ ಗೊಲ್ಲಾಳ

|| ೧೬ ||

ಹರಹರನೆ ಗಿರಿಲಿಂಗ, ಗುರುಲಿಂಗವೆನಗಾದಿ
ಎರಗಿದನು ಭಕ್ತ ಗೊಲ್ಲಾಳ | ಹರುಷದಲಿ
ಕುರುಬರೊಡಗೂಡಿ ಕಾಡೊಳಗೆ

|| ೧೭ ||

ಕಂಬಿ ಕವಡೆಗಳೊಡೆಯ, ಶಂಭುದರ ಮಲ್ಲಯ್ಯ
ನಂಬಿ ಪೂಜಿಸಲು ಭಕ್ತರಿಗೆ | ಜಗದೊಳಗೆ
ಇಂಬುಗೊಡು ಮೆಚ್ಚಿ ಗಿರಿಮಲ್ಲ || ೧೮ ||

ಮಳಲ ದಿನ್ನಿಯ ಮಾಡಿ, ದೊಳೆವ ಹಿಕ್ಕಿಯನಿಟ್ಟು
ಹೊಳಲ ಲಿಂಗಿಲ್ಲಿ ನೆನೆಎಂದು | ಭಕ್ತಿಯಲಿ
ತಿಳಿಗೊಳಲ ನೀರ ಸಿಂಬಡಿಸಿ || ೧೯ ||

ಕಾದಪ್ಪತ್ರಿಯನೆತ್ತಿ, ಕಾಡದೊಳಗೆ ಕೊಯ್ದು
ಓಡ್ಯಾಡಿ ತಂದು ಶಿವಪೂಜೆ | ಮಾಡಿದರು
ನೋಡಿ ನಗುತಿಡ್ಡ ಶಿವಲಿಂಗ || ೨೦ ||

ನೊರೆಬಂದ ಕುರಿಹಾಲ, ಹರನೊಂದು ಎಜೆಮಾಡಿ
ಕುರಿಹಿಕ್ಕಿಗಂದ ಲಿಂಗಯ್ಯ | ಬೆಳಗಿದರೆ
ಧರೆಗೆಲ್ಲ ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವದು || ೨೧ ||

ಕಾಡಿನಲಿ ಗೊಲ್ಲಾಳ, ಬೇಡುವನು ಲಿಂಗನಿಗೆ
ನಾಡು ಚೆಂದಲ್ಲ ಶಿವಲಿಂಗ | ನೋಡಿಲ್ಲಿ
ಬೇಡು ಬಿಟ್ಟಿಹುದು ಬನಸಿರಿಯು || ೨೨ ||

ತಂಪು ತುಂಬಿದ ಗಾಳಿ, ಕೆಂಪು ಬನದೊಳು ಸುಳಿದು
ಸಂಪಾಗಿ ಬೀಸಿ ಗಲ್ಲಿಸಲು | ಚಿಂಗಾಟ
ಸೊಂಪು ನೋಡಲ್ಲಿ ಬನದೊಳಗೆ

|| ೨೩ ||

ಕೌಜಗವು ಕೂಗುವದು, ಮೋಜಿನಲಿ ನವಿಲುಗಳು
ಬಾಜು ಬಾಜಾಗಿ ಕುಣಿಯುವವು | ಕೋಗಿಲೆಯು
ಕೋಚು ಎತ್ತುವದು ಸಿಳ್ಳಾಕಿ

|| ೨೪ ||

ಗುಂಗಿಗಳು ಗುಂಯೆಂದು, ಸಂಗಜೋಡಣೆ ಮಾಡಿ
ಹಂಗ ರಂಗಾಗಿ ಬಲಗೊಂಡು | ಹಾರಾಡಿ
ಲಿಂಗಯ್ಯ ನಿನಗೆ ಸುತ್ತುವವು

|| ೨೫ ||

ಒಕ್ಕಲಿಗ ಹಾಡುವನು, ಹಕ್ಕಿಗಳು ಉಲಿಯುವವು
ಮಿಕ್ಕ ಮಿಗಜಾತಿ ಮಣಿದಾಡಿ | ಬೀಸುವವು
ಚೊಕ್ಕ ಬಾಲೆತ್ತಿ ಚೌರಿಗಳ

|| ೨೬ ||

ಹರಪೂಜೆ ಗೈಯುತಲಿ, ಹರಭಜನೆ ಮಾಡುತಲಿ
ತರತರದಿ ಕುಣಿದು ಹಾಡುತಲಿ | ಗೊಲ್ಲಾಳ
ನೆರೆಬೆರೆವ ಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯೊಳು

|| ೨೭ ||

ಹಿಂಡಿನೊಳಗಿರು ನಾಯಿ, ಹಿಂಡಗಲಿ ಕೇಳುವವು

ಚೆಂಡ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಶಿವಭಜನೆ | ತೊರೆಬಿಟ್ಟು

ಹಿಂಡುವದು ನಿಂತು ಕುರಿಹಿಂಡು

|| ೨೮ ||

ಕುರುಬಗಳೆಯರು ಅಂಜಿ, ತಿರುವಿ ಮನೆಕಡೆ ಹಿಂಡ

ಅರುವಾಗಿ ಎದ್ದು ಸಂಜೆಯೊಳು | ಗೊಲ್ಲಾಳ

ಕುರಿಹಿಂಡ ಹುಡುಕಿ ಮನೆಸೇರಿ

|| ೨೯ ||

ಕುರಿಹಿಂಡು ಕಾಡಿನೊಳು, ತಿರುಗಾಡಿ ಮೇಯುತಲಿ

ಮರದಡಿಗೆ ಮಲಗಿ ಬೇಗಿನೊಳು | ಮನೆಸೇರಿ

ತೊರೆತುಂಬಿ ಹಾಲ ಹಿಂಡುವವು

|| ೩೦ ||

ಕಳೆದಂತೆ ದಿನಮಾಸ, ಅಳುಕದಲೆ ಗೊಲ್ಲಾಳ

ಎಳಕಾದರೇನು ವಯದೊಳಗೆ | ಶಿವಭಕ್ತಿ

ಎಳೆವೆರೆಯು ಬೆಳೆದು ಹೊಳೆದಂತೆ

|| ೩೧ ||

ಕಡುಭಕ್ತ ತಾನಾಗಿ, ಮಿಡುಕದಲೆ ಶಿವಪೂಜೆ

ನೆಡೆಸಿದನು ನಿತ್ಯ ಕಾಡೊಳಗೆ | ಗೊಲ್ಲಾಳ

ಹೊಡೆದಟ್ಟು ಹಿಂಡ ಮೇಯುದಕೆ

|| ೩೨ ||

ಬಡಸಾಯಿ ಕುರಿಹಿಂಡು, ಅಡವಿಯೊಳು ಸರುಸೇರಿ

ಜಡೆಹುಲ್ಲು ಮೇಡು ತೂಗಡಿಸಿ | ನಿಂತಿರಲು

ಗುಡುಗಿದವು ತೋಳ ಸರುವಿನೊಳು

|| ೩೩ ||

ಗಾಯಿಗಳ ಸುಳುವಿಲ್ಲ, ನಾಯಿಗಳ ನಾತಿಲ್ಲ

ಕಾಯಿ ಪಾಡಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಂತೆ | ತೋಳಗಳು

ಬಾಯಿಯೊಳು ಕಚ್ಚಿ ಕುರಿತಂದು

|| ೩೪ ||

ಜಪ್ಪಿಸುತ ತೋಳಗಳು, ತಪ್ಪದೆಲೆ ಕುರಿಗಳನು

ಗಪ್ಪೆಂದು ನುಂಗಿ ಕಾಡೊಳಗೆ | ಕೂಗುವವು

ದಪ್ಪಾಗಿ ಉಬ್ಬಿ ಮದನೇರಿ

|| ೩೫ ||

ತೋಳಗಳ ಕಾಟಾಗಿ, ಗೋಳು ಕುರುಬರಿಗಾಯ್ತು

ಹೇಳಿದರು ತಮ್ಮ ಹುಡುಗರಿಗೆ | ಕುರಿಹಿಂಡ

ಕಾಳಜಿಯ ನಾಡಿ ಕಾಯ್ದೆಂದು

|| ೩೬ ||

ಹಿಗ್ಗುತಲಿ ಗೊಲ್ಲಾಳ, ಎಗ್ಗಿಲ್ಲದಿರುತಿರಲು

ಲಗ್ಗೆ ಕುರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಯ್ತು | ಹಡದಪ್ಪ

ಕುಗ್ಗಿದನು ನೋಡಿ ಚಿಂತೆಯಲಿ

|| ೩೭ ||

ತಂದೆ ಗೊಲ್ಲಾಳನಿಗೆ, ಅಂದು ಹೇಳಿದ ಕರೆದು
ತೊಂದರೆಯು ನಮಗೆ ಹಾಳಾಗಿ | ಕುರಿಹಿಂಡು
ಮಂದಿಯೊಳು ನೋರೆ ಎತ್ತುದಕೆ

|| ೩೮ ||

ಜೋಕೆ ನಮ್ಮಿಹಿಂಡ, ಮೂಕಾಗಿ ಇರಬೇಡ
ಯಾಕೆ ಗೊಲ್ಲಾಳ ಮಾತಾಡು | ಇನ್ನುಂದೆ
ತಾಕೀತು ತೋಳ ಕುರಿತಿನಲು

|| ೩೯ ||

ದಿನದಿನವೆ ನಡೆಸಿದರು, ಬನದೊಳಗೆ ಶಿವಪೂಜೆ
ಕಣಗಟ್ಟಿ ನಿಂತು ಕುಣಿದಾಡಿ | ಒಂದಿವಸ
ಮನ ತುಂಬಿ ಕುಂತ ಗೊಲ್ಲಾಳ

|| ೪೦ ||

ಕುಂತ ಗೊಲ್ಲಾಳನಿಗೆ, ಎಂತು ಮಾತಾಡಿದರು
ಬಂತು ಹೋತೆಂಬ ಪರಿವಿಲ್ಲ | ಕಾಡೊಳಗೆ
ಕಂತು ಹರನೋಡಿ ಬೆರಗಾದ

|| ೪೧ ||

ಹೊತ್ತು ಮುಣುಗಿದರೇನು, ಕತ್ತಲಾದರೆ ಏನು
ಸುತ್ತ ಹುಲಿಕರಡಿ ಗುಡಗಿದರೆ | ಭಯವೇನು
ಚಿತ್ತದಲಿ ಇದ್ದ ಶಿವಲಿಂಗ

|| ೪೨ ||

ಅಲೆಯುತಲಿ ಕುರಿಹಿಂಡು, ಬಲುಮೇದು ಕಾಡೊಳಗೆ
ಮೆಲುಕಾಡಿಸುತಲಿ ನಿಂತಿರಲು | ತೋಳಗಳು
ಕೆಲಕುರಿಯ ಮುರಿದು ಗುಡುಗಿಡಲು

|| ೪೩ ||

ಕುರುಬರೆಲ್ಲರು ಹೆದರಿ, ಕುರಿಹಿಂಡ ಹುಡುಕಿದರು
ಥರಥರನೆ ನಡುಗಿ ಬೆವರಾರಿ | ಎದೆಹೋಗಿ
ಕುರಿಕೊಂಡ ತೋಳ ನೋಡುತಲಿ

|| ೪೪ ||

ಸುತ್ತಿರುವ ಕುರಿಹಿಂಡ, ಒತ್ತಿ ಕುರುಬರು ತಿರುವಿ
ತತ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ | ಗೊಲ್ಲಾಳ
ಮತ್ತೆ ಕಳಕೊಂಡ ಕುರಿಹಿಂಡ

|| ೪೫ ||

ತೋಳಗಂಜಿದ ಹಿಂಡು, ಹೋಳಾಯ್ತು ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟು
ಬೀಳುತೇಳುತಲಿ ಕಾಡೊಳಗೆ | ಗೊಲ್ಲಾಳ
ಕೇಳದಲೆ ಪ್ರಾಣಿ ನಡೆಸಿದ್ದ

|| ೪೬ ||

ಗೊಲ್ಲಾಳನಾತಂದೆ, ಕಲ್ಲಿದೆಯ ಬಂಟಿನವ
ಹೊಲ್ಲ ಬಡತನವ ಬಲುಸೋಸಿ | ಇತ್ತೀಚೆ
ಎಲ್ಲ ಸಂಪತ್ತು ಗಳಿಸಿದ್ದ

|| ೪೭ ||

ಹೊತ್ತಿನಲಿ ಬರುಹಿಂಡು, ಕತ್ತಲಾದರು ಇಲ್ಲ
ಎತ್ತ ಹೋದನೀ ಗೊಲ್ಲಾಳ | ಎಂದೆನುತ
ಚಿತ್ತು ಎರಡಾಗಿ ಕೂತಿರಲು

|| ೪೮ ||

ಹೇಳಿದರಾ ಕುರುಬರು, ಕೇಳಿದನು ಹೌಹಾರಿ
ತಾಳದೇ ಹೋದ ಮನದೊಳಗೆ | ಜಗದೊಳಗೆ
ಕಾಳಗತ್ತಲೆಯು ತುಂಬಿರಲು

|| ೪೯ ||

ಕೋಪ ಕುರುಬಗೆ ಮೂರಿ, ತಾಪವೇರಿತು ತಲೆಗೆ
ಮಾಪು ನಾಮಾಡೆ ಮಗನನ್ನು | ಸಂಪತ್ತ
ಸಾಪಮಾಡಿದನು ನಂದಿಂದು

|| ೫೦ ||

ಇರುಳೆಲ್ಲ ಮಲಗದಲೆ, ಬರುವ ಹಾದಿಯ ಕಾಯ್ದು
ಬರಲಿಲ್ಲ ಮನೆಗೆ ಗೊಲ್ಲಾಳ | ಹಡೆದವನು
ಕರಕರನೆ ಹಲ್ಲ ತಿನತಿದ್ದ

|| ೫೧ ||

ಕಾಡಿನಲಿ ಗೊಲ್ಲಾಳ, ಹಾಡುತಲಿ ತಿವಭಜನೆ
ಬೀಡ ಬಿಟ್ಟೆಲ್ಲಿ ಬೆಳತನಕ | ಕೂತಿರಲು
ಕಾಡು ಒಂದಾಗಿ ಕಿವಿಕೊಟ್ಟು

|| ೫೨ ||

ಧುಮುಕಿಯನು ಮಾಡಿದನು, ಸಮಯಕರಿಯದ ನೀತಿ
ಸಮಗಣ್ಣು ಇದ್ದು ಕುರಡಾದ | ಹಡೆದವನು
ತನುದೊಳಗೆ ಕಣ್ಣು ತೆರದಂತೆ

|| ೬೩ ||

ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಶಿವಪೂಜೆ, ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದಲಿ ಉಬ್ಬಿ
ಹಿಕ್ಕೆಂದು ಒಡೆಯೆ ಭಂಗಾಯ್ತು | ಗೊಲ್ಲಾಳ
ಪಕ್ಕೆಂದು ತೆರೆದ ಹೊರಗಣ್ಣು

|| ೬೪ ||

ತಂದೆ ಮುಂದಿರಲವಗೆ, ಬಂದ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯ
ಚೆಂದ ಶಿವಲಿಂಗ ಬಿದ್ದಿರಲು | ಘನಕೋಪ
ಬಂದು ಚಿಮ್ಮುತ್ತಲಿ ಮೈಯೊಳಗೆ

" ೬೫ ||

ಹರನೊಡ್ಡ ನರಪಾಪಿ, ಇರಲಾರಿ ಬದುಕಿನ್ನು
ಕರೆಯಲಾರಿನ್ನು ತಂದೆಂದು | ಸಹಿಸುವೆನೆ
ಹರನಿಂದೆ ಎಂದ ಗೊಲ್ಲಾಳ

|| ೬೬ ||

ಕಡುಪಾಪಿ ಬಿಡೆನಾನು, ಕಡಿದು ಚೆಲ್ಲುವೆ ನಿನ್ನ
ಕೊಡಲಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ತಲೆಗಿಡಲು | ಕುರಿಹಿಕ್ಕಿ
ದಡಲೆಂದು ಒಡೆದು ಶಿವನೆದ್ದು

|| ೬೭ ||

ನುಡಿಸಿದನು ಡಮರಿಯನು, ಹೆಡೆಯೆತ್ತಿ ನಾಗಾಡಿ
ಜಡೆಯೊಳಗೆ ಗಂಗೆ ನೀರ್ಕಾರಿ | ಶೂಲ್ಪಿಡಿಮ
ಬಿಡದೆತ್ತಿ ಶಂಖ ನೂದಿದನು

|| ೬೮ ||

ಶಿವಭೇರಿ ನೊಳಗುತಲಿ, ಶಿವಗಣವು ಕೇಳುತಲಿ
ಭವದೊಳಗೆ ನೋಡಿ ಶಿವಲೀಲೆ | ಗೊಲ್ಲಾಳ
ಶಿವಶರಣನೆಂದು ಹಾಡುತಲಿ

|| ೬೯ ||

ಗೊಲಗೇರಿ ಗೊಲ್ಲಾಳ, ತುಳುಕದಾ ಶಿವಶರಣ
ಅಳುಕದಲೆ ಕೊಂದ ಹಡೆದವನ | ಹೂಮಳೆಯ
ಹುಲುಸಾಗಿ ಸುರಿಸಿ ಶಿವಲೋಕ

|| ೭೦ ||

ಕಂಡಕಡೆ ಚಿದರಿರುವ, ಹಿಂಡು ಕುರಿಗಳು ಬಂದು
ತಂಡುತಂಡಾಗಿ ಶಿವಲಿಂಗ | ಸುತ್ತಿರಿಗಿ
ಮಂಡೆಗಾಲೂರಿ ವಂದಿಸಲು

|| ೭೧ ||

ಹಾಲು ಹಿಂಡಿತು ಹಿಂಡು, ಮೇಲಾಯ್ತು ಭೂಲೋಕ
ಹಾಲ್ವೊಳೆಯು ಹರಿದು ಮಡನಿಂತು | ಸಗ್ಗದೊಳು
ಹಾಲ್ಗಡಲು ಎಂದು ಹೆಸರಾಯ್ತು

|| ೭೨ ||

ಕುರಿಯ ಹಿಕ್ಕಿಯ ನಂಬಿ, ಹರನೆಂದು ಪೂಜಿಸಿದ
ಕುರುಬ ಶಿವಭಕ್ತ ಗೊಲ್ಲಾಳ | ಹರಮೆಚ್ಚಿ
ಕರೆದೊಯ್ದ ನವನ ಶಿವಪುರಕೆ

|| ೭೩ ||

ಕುರುಬನೆಂದನಬೇಡ, ಹರಭಕ್ತ ಗೊಲ್ಲಾಳ
ಹರಮೆಚ್ಚಿ ಮೂಡಿ ಹಿಕ್ಕಿಯೊಳು | ಬೆಳಗಿದನು
ನರಲೋಕ ನೋಡಿ ಕೈಮುಗಿದು

|| ೭೪ ||

ಅಡವಿ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿ, ಎಡೆಮಾಡಿ ಕೂರಿಗಿ
ಒಡೆಯ ಗೊಲ್ಲಾಳ ಬಿತ್ತಿದರೆ | ಮಳೆಯಾಗಿ
ಕಡೆರಾಸಿ ತುಂಬಿ ಕೈಸೋತು

|| ೭೫ ||

ಹಂತಿಯದು ಹಾಡೆಂದು, ಸಂತಕಟ್ಟೆಲು ಬೇಡ
ಕಂತಿಕರಗುವದು ನಿಂತಲ್ಲಿ | ಗೊಲ್ಲಾಳ
ಕುಂತು ಎದೆಯೊಳಗೆ ಹಾಡಿಸಿದ

|| ೭೬ ||

ಶರಣು ಶರಣಂಬುನೆವು, ಹರಣ ಹಾರುವ ತನಕ
ಕರುಣಿಸಿರಿ ಶರಣ ಗೊಲ್ಲಾಳ | ನಮಗಿನ್ನು
ಹರಸಿರಿ ಹುಲುಸು ಹುಲ್ಲುಲ್ಲಿಗೊ

|| ೭೭ ||

